

slovenski čebelar

1 9 6 5

LETO LXVII

ŠT. 11

VSEBINA

Valentin Benedičič: XX. jubilejni kongres Apimondije v Bukarešti	273
Edi Senegačnik: Ugledni ameriški in angleški čebelarji znanstveniki in strokovnjaki na obisku v Sloveniji	279
Inž. Franček Šivic: Povzročitelji medenja na iglavcih in listavcih	287
I. Žunko: Nekaj iz prakse	290
Edi Senegačnik: Zazimljenje čebel	292
J. W.: Pismo Antonu Janši	294
Leopold Debevec: Nekaj gradiva k zgodovini našega čebelarstva v drugi polovici 18. stoletja	295
Leopold Stanek: Napisi za panjske končnice	296

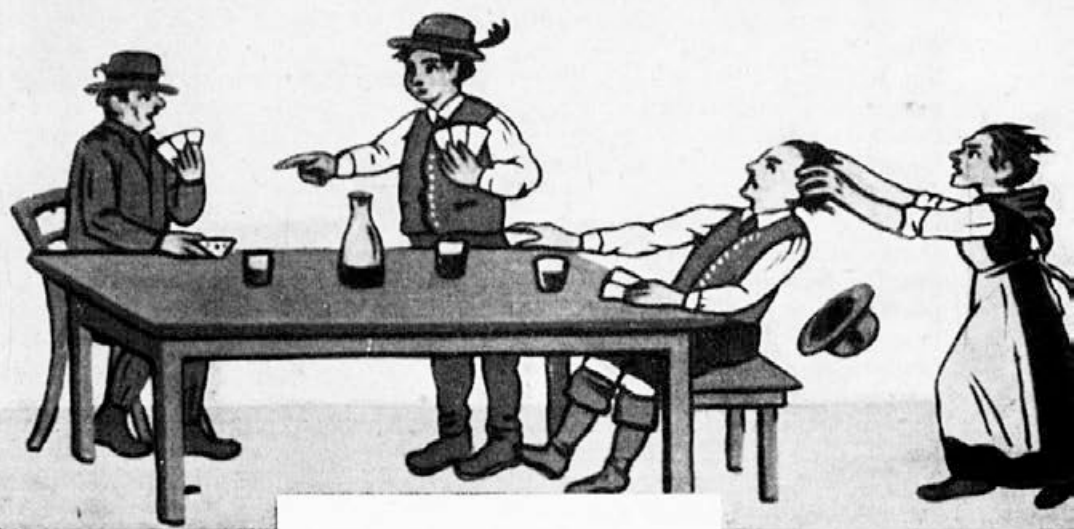
NOVICE IZ ČEBELARSKEGA SVETA

Prof. dr. Goetze umrl. Kako težke so naše čebele. Avstrijski čebelarji so odkrili spominsko ploščo. Inozemski med in huda gniloba. Nekaj zanimivih novic iz ameriškega čebelarskega lista. Sovražno vedenje čebel proti dodani matici. Skrb za čebelarji naraščaj v Nemčiji . . .	297
---	-----

NASA ORGANIZACIJA

Slovenski čebelar — obračun za leto 1964. Izdatki in dohodki v letu 1964. Premoženjsko stanje. Seja izvršnega odbora dne 5. avgusta 1965. Ob 80-letnici Franca Vadnala	300
--	-----

List izhaja vsakega 1. v mesecu. Člani, ki plačajo letno članarino 1000 din, ga prejema zastonj. Izdaja ga Zveza čebelarskih društev za Slovenijo v Ljubljani, Miklošičeva cesta 30, tiska ČP Delo — obrat Triglavska tiskarna v Ljubljani, ureja uredniški odbor: Valentin Benedičič, Ivan Majcen, Slavko Raič, France Rome, Edi Senegačnik in Jožko Slander. Odgovorni urednik: Edi Senegačnik. Letna naročnina za nečlane 1200 din, za inozemstvo 1500 din. Posamezna številka na 32 straneh stane 140 din, na 16 straneh 70 din. Odpovedi med letom ne upoštevamo. Kdor plačuje članarino v obrokih, se s prvim obrokom zaveže, da jo bo do konca leta v celoti poravnal. Isto velja za naročnino. Številka žiro-računa pri Narodni banki v Ljubljani, Miklošičeva cesta, 600-14/603-116

XX. JUBILEJNI KONGRES APIMONDIJE V BUKAREŠTI

VALENTIN BENEDIČIĆ

Jubilejnega XX. mednarodnega čebelarškega kongresa od 26. do 31. avgusta t. l. v Bukarešti se je udeležilo nekaj manj kot 2000 prijavitelcev iz 49 držav iz vseh delov sveta ter blizu 1000 domačih romunskih čebelarjev. Vsa ta velika množica zastopnikov čebelarških organizacij je povsem napolnila veliko kongresno dvorano v palači Socialistične republike Romunije v Bukarešti. Delegati držav-članice Apimondije, organizacijski komite kongresa ter vodilni člani romunske vlade so zasedli mesta na slavnostno okrašenem odru v ospredju dvorane. Našo državo, ki je včlanjena v Apimondijo po Poslovnem udruženju za pčelarstvo Jugoslavije v Beogradu, je zastopal tov. Maks Krmelj.

Predsednik častnega prezidija kongresa prvi podpredsednik ministrskega sveta Gheorghe Apostol je pozdravil udeležence v imenu socialistične republike Romunije, jim zazel dobrodoščilo, uspešno delo in prijetno bivanje med romunskim ljudstvom. Omenil je, da imajo udeleženci kongresa, ki poznajo Romunijo samo iz knjig in časopisov, sedaj lepo priložnost, da se seznanijo z življenjem in ustvarjalno močjo romunskega ljudstva. Poudaril je, da ima romunsko čebelarstvo že nad tisočletno tradicijo. Naravni pogoji za čebelarstvo so namreč zaradi različnega in medovitega rastlinstva zelo ugodni. Ta čas se ukvarjajo s čebelarstvom državna posestva, kmetijske proizvodne zadruge in individualni čebelarji. Država nudi svojim čebelarjem številne ugodnosti: popolno davčno prostost, kredite za napravo čebelnjakov in vnovčenje čebeljih proizvodov, velike možnosti za nabavo moderne opreme ter popolno

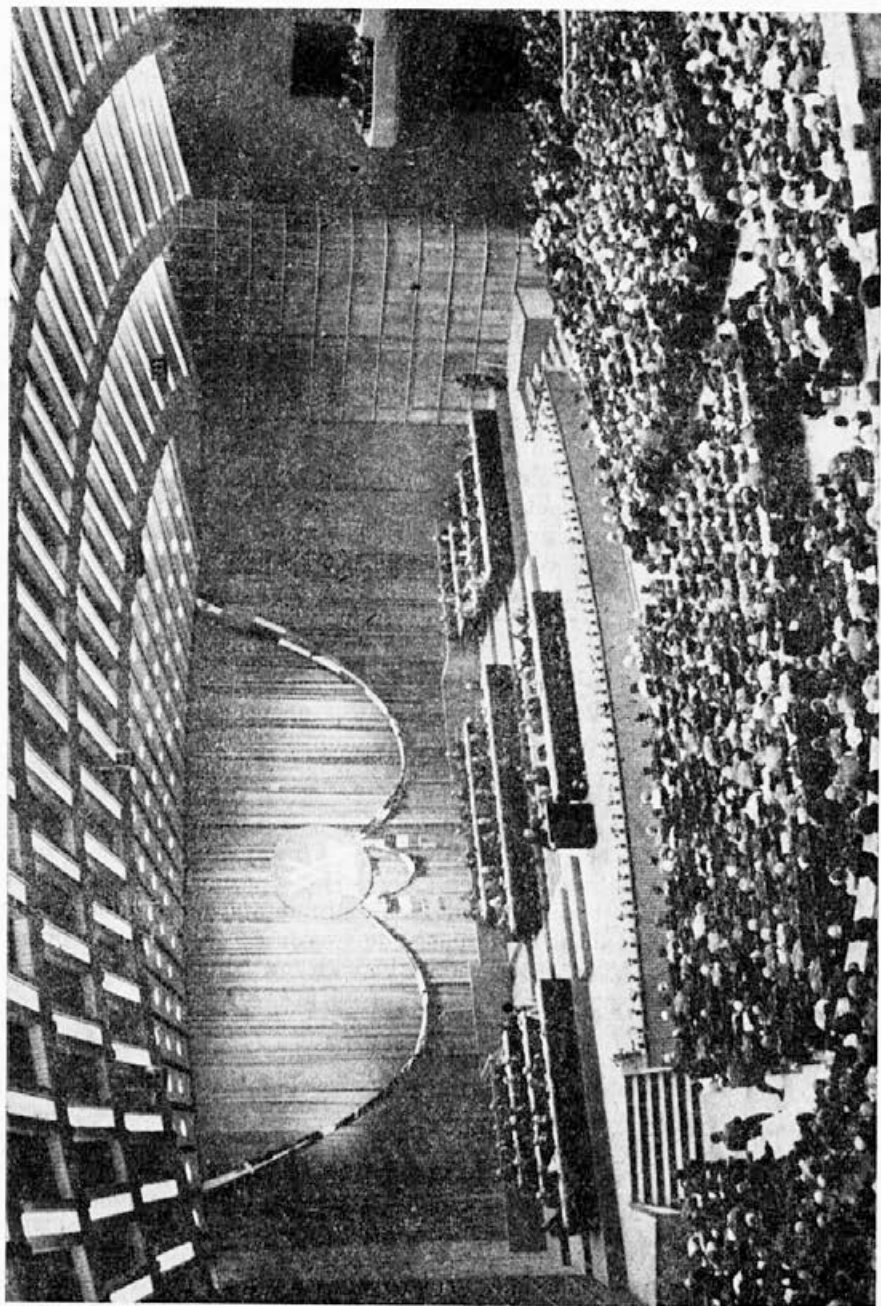
tehnično navodilo za prehod iz ekstenzivnega v intenzivno čebelarjenje, ugodnosti za prevažanje čebel na pašo, za nabavo sladkorja za zimsko zalogo itd.

Za Apimondijo je spregovoril Ridder van Rappard Louis, njen častni član. O ciljih in namenih Apimondije sta govorila njen predsednik profesor ing. V. Harnaj (Romunija) in generalni sekretar dr. S. Cannamela (Italija). Vse govore so prenašali po radiu in po posebej prirejenih tranzistorjih, ki so jih dobili udeleženci. Vse so sproti prevajali v štiri kongresne jezike: v angleščino, francoščino, ruščino in nemščino.

Dan pred začetkom kongresa, dne 25. avgusta, je imela Apimondija izredni občni zbor. Na njem so razpravljali in sklepali o organizacijskih vprašanjih, o mednarodni dejavnosti Apimondije in o predlogih za spremembo pravil. Obravnavali so tudi trgovino z medom. Pri tem so ugotovili, da je postalo že nujno, da bi se o tej zadevi izdelal pravilnik, ki naj bi uravnaval ta problem, in sicer obvezno za vse članstvo. Po novih pravilih je bilo izvoljeno tudi vodstvo Apimondije, in sicer: za predsednika prof. ing. Harnaj, za podpredsednika ing. Horguelin iz Francije in dr. Svoboda iz ČSSR, za generalnega tajnika pa dr. S. Cannamela. Za sedež Apimondije je bilo določeno mesto Rim. Dalje so določili stalne komisije za posamezna področja iz čebelarstva in izvolili njihove predsednike: prof. dr. F. Ruttnerja iz zvezne republike Nemčije za biologijo čebel; prof. dr. Glušková iz Sovjetske zveze za medovito rastlinstvo in oprashaevanje; prof. dr. Rousseauja iz Francije za patologijo čebel; R. Borneka iz Francije za čebelarstvo ekonomiko in prof. Townsenda iz Kanade za čebelarstvo tehnologijo.

Za nove člane Apimondije so bile sprejete na tem občnem zboru čebelarstvo organizacije iz Albanije, Argentine, Irske, Severne Koreje, Nemške demokratične republike, Mehike, Madagaskarja in Tanganjike. Tudi naš Savez pčelarskih organizacij so sprejeli na tem občnem zboru za rednega polnopravnega člana Apimondije. Poleg ZDA, Francije, Bolgarije in Indije je sedaj tudi naša država včlanjena v Apimondijo po dveh čebelarskih organizacijah. Število državnih članic Apimondije je s tem naraslo od 21 na 29.

Strokovno delo kongresa se je tokrat odvijalo že po novih pravilih, po katerih organizira in vodi kongres koordinacijski odbor, ki ima strokovni značaj. Sestavljajo ga predsednik in tajnik Apimondije, predsedniki stalnih komisij in predsednik vsakokratnega narodnega odbora za organizacijo kongresa. Bistvena sprememba v novih pravilih je v tem, da referatov ne bera avtorji osebno, temveč posebni poročevalci, ki jih določi koordinacijski odbor. Koordinacijski odbor razporedi najprej referate po enotnih vidikih in nato zadolži stalne komisije po njihovih specialnostih, da jih odberejo. Dalje določi v smislu pravil tudi posebne poročevalce, najboljše poznavalce snovi, ki referate pripravijo in prebera na kongresu v obliki sinteznih — strnjenih referatov. Ta način podajanja referatov ima brez dvoma veliko prednosti zaradi tega, ker se tako uspešno premosti običajno časovno stisko kongresov in ker nudi lep pregled določene skupine problemov, zajetih v posameznih referatih. Kongresu je bilo predloženih vsega 185 referatov, ki so jih obdelali in podali le v 25 sinteznih referatih. Na ta način so pridobili toliko časa, da so tako avtorji referatov kakor tudi ostali udeleženci kongresa lahko po sinteznem referatu v razpravi pojasnjevali svoja stališča. S tem so odpadle tudi istočasne ločene seje posameznih skupin, kar se je še dogajalo na XIX. kongresu v

V veliki dvorani Socialistične republike Romunije je bilo zbranih ob otvoritvi kongresa nad 5000 čebelarjev

Pragi. Kongresni material bodo po napovedih izdali v posebnih zvezkih, ki bodo zajemali referate, sintezne referate in razpravo ter ga bo zaradi tega moč zelo koristno uporabljati v glasilih udeleženih čebelarških organizacij.

Med kongresom so organizirali tudi prvi mednarodni čebelarški sejem. Združen je bil z razstavo čebelarških predmetov in potrebščin. Vsekakor je bila to posrečena zamisel Romunske čebelarške zveze, ki pa ni uspela glede poslovnih uspehov, ki jih običajno pričakujemo od takih sejmov. Uspehi so bili torej dokaj skromni in so obstajali v glavnem v tem, da so interese navezovali prve informacijske stike in izmenjavali mnenja o čebelarški opremi, o naprednih načinih čebelarjenja in podobno. Razstavljalo je 32 podjetij iz 18 držav.

Vzporedno z organiziranjem kongresa je začela romunska čebelarška organizacija graditi velik moderen čebelarški industrijski kombinat, v katerega je vložila doslej nad pol milijarde dinarjev. Kombinativ zavzema površino kakih 17 ha. V različnih načrtno razporejenih večjih zgradbah sodobne arhitekture nastaja čebelarški center, kakršnega je težko najti drugod na svetu. Tu bodo izdelovali tudi vse čebelarške potrebščine in predelovali vse čebelje proizvode do končnega izdelka za trg. Poleg tega bodo uporabljali naprave kombinata tudi za strokovno šolanje čebelarjev in za razne čebelarške demonstracije. Kombinativ bo upravljala romunska čebelarška zveza, ki si bo tako zagotovila bogat vir dohodkov za svoje delovanje. Ko bo kombinativ obrat stekel, bo zaposlil okrog 700 stalnih nameščencev in delavcev. Nastanek kombinata je povzročila v veliki meri dezinteresiranost industrije za izdelavo čebelarških potrebščin in za predelavo ter vnovčenje čebeljih proizvodov. Vse naprave so opremljene po najnovejših izsledkih znanosti in tehnike.

Podobno kakor na Češkem obstoji tudi v Romuniji enotna množična čebelarška organizacija Združenje čebelarjev Romunije, ki je bilo ustanovljeno leta 1957. To združenje, ki je organizirano na osnovi prostovoljnega članstva, je imelo lepe uspehe v zadnjih letih in šteje sedaj že nad 40.000 članov, od katerih je 21 % družbenega in 79 % individualnega sektorja. Doslej je organiziranih okrog 70 % vseh čebelarstev Romunije. Organizacija je izvedena po načelu teritorialne razdelitve dežele. Čebelarstvo v položkih s 24 satniki (425×500) ter v nakladnih panjih z dvema oziroma več nakladami s satniki enake mere. Od leta 1944 dalje do danes se je število čebeljih družin potrojilo in jih je sedaj že okrog 900.000, tako da jih pride na 1 km^2 5,8 (v SFRJ 2,9), na 1000 prebivalcev 47,6 (v SFRJ 25,2). Po končani vojni je bilo namreč romunsko čebelarstvo domala uničeno in je štel le še okrog 280.000 čebeljih družin. Tako predstavlja današnje stanje romunskega čebelarstva zares lep napredek, ki je bil mogoč le ob ustrezni državni čebelarški politiki. Čebelarji, ki imajo sklenjeno z državo kooperacijsko pogodbo, prodajajo med državni po 14 lejev za 1 kg. Potrošniki ga kupujejo od čebelarjev po 25 lejev. Nižja cena 14 lejev, ki jo plača država, je določena s pogodbo, po kateri nudi država čebelarju kot protiuslugo navadno zelo cenjen prevoz čebel na razne paše. Po romunskem uradnem tečaju je 1 lej 105 dinarjev in znaša potemtakem odkupna cena, ki jo nudi država, 1470 din, tista, ki jo nudijo potrošniki, pa 2625 din za en kilogram. Cena sladkorju za prehrano je 9 lejev, za krmiljenje čebel, ki vsebuje tudi sojino moko, pa 6,80 leja (popust okrog 25 %). Cena maslu je 40 lejev. Pri teh podatkih o cenah pa je treba upoštevati to, da je ob

primerjavi cen različnih življenjskih potrebščin v Romuniji in pri nas vreden 1 lej le okrog 50 din. Tudi prevažanje čebel na razne paše, tako na kratke kakor na dolge razdalje, se je zadnja leta zelo razmahnilo. Prevažajo na akacijo (okrog 100.000 ha), na lipo (okrog 70.000 ha), na maline (okrog 450.000 ha) in na sončnice (okrog 500.000 ha). Neizčrpen vir medicinske nudi zemljišče v donavski delti ob Črnem morju, ki zavzema okrog 450.000 ha in je zelo bogato različnih medovitih rastlin. Donavsko delto imenujejo zaradi tega tudi čebelji paradiz. Povprečni donos na panj v tem čebeljem rajju je 30

Veliko poslopje z avtomatičnimi pripravami za točenje in vskladiščenje medu

do 40 kg, ob rekordnih letinah pa tudi 100 kg na panj. Sicer pa je povprečni letni donos medu na panj v Romuniji 12 kg, kar znese okrog 10.000 ton letno.

Zadnje čase so uvedli tudi načrtno opravevanje kulturnih entomofilnih rastlin, s čimer so znatno dvignili pridelke semena, sadja in vrtnin, pri sončnicah npr. za 300 do 400 kg in pri sadju za 3000 kg na ha; pri bučah in melonah so povečali pridelok za 2 do 3-krat in pri nekaterih sortah vinskih trt za 15—20 %.

Organizirani čebelarji ne plačujejo nobene članarine, pač pa naročnino za čebelarstvo glasilo »Apicultura«. Višina naročnine se ravna po številu naseljenih panjev in znaša po 40 lejev do 10 panjev in po 60 lejev za nad 10 panjev.

Tudi na področju znanstveno-raziskovalnega dela je doseglo romunsko čebelarstvo zadnja leta lepe uspehe. Raziskovalni center je oddelk za čebelarstvo in sviloprejestvo na Inštitutu za zootehnične raziskave v Bukarešti. V tem oddelku dela 17 znanstvenih sodelavcev, ki razpolagajo s sedmimi modernimi laboratoriji. Dalje delujeta dve postaji za čebelarstvo v Cislau

in Orsovi ter laboratoriji za čebelarstvo na poizkusnih postajah v Fundalei in v Braili. Delo teh postaj koordinira raziskovalni center v Bukarešti; uporabljajo pa biološki material iz krajev, ki sodijo v njihovo delovno območje.

Pa še nekoliko besed o Apimondiji, svetovnem vrhu čebelarskih organizacij. Apimondija postaja iz leta v leto vedno bolj čvrsta in vedno bolj organizirana ter pomembnejša mednarodna čebelarska organizacija. Brez dvoma je danes njen sektor dela pri FAO — organizaciji za kmetijstvo in

Skupina jugoslovanskih udeležencev kongresa

prehrano OZN najbolj aktiven in razgiban. Pri FAO opozarja in posreduje tudi glede škod, ki nastajajo v deželah — njenih članicah zaradi zastrupitev čebel pri uporabi kemičnih sredstev za varstvo rastlin. Kongres je ugotovil, da so te škode minimalne oziroma da se znižajo dejansko na ničlo tam, kjer je dobro sporazumevanje med sadjarji in čebelarji in kjer opravljajo službo za varstvo rastlin strokovno usposobljeni ljudje. Apimondija se bo v prihodnje zanimala za zadevno zakonodajo v državah članicah in ima v načrtu izdelavo osnutka enotnih predpisov, ki jih bo predlagala zainteresiranim deželam v zakonitev. To velja zlasti za področje čebeljih kužnih bolezni in zastrupitev.

Ob koncu naj se ob tej priložnosti zahvalim še delovnemu kolektivu in vodstvu podjetja Medeks, ki naju je velikodušno podprlo z deviznimi sredstvi, da sva se mogla z urednikom E. Senegačnikom udeležiti tega veličastnega kongresa, od katerega bo imelo koristi tudi naše čebelarstvo, saj bomo posredovali članstvu v našem glasilu koristne zanimivosti in novosti v vseh prihodnjih številkah.

UGLEDNI AMERIŠKI IN ANGLEŠKI ČEBELARSKI ZNA NSTVENIKI IN STROKOVNJAKI NA OBISKU V SLOVENIJI

EDI SENEGAČNIK

Na povratku z letošnjega mednarodnega čebelarskega kongresa v Bukarešti so nas 13. septembra obiskali ugledni čebelarski gostje. O tem obisku nas je bil že prej obvestil naš dobri znanec in prijatelj Adam Kehrle, ki nam je v svojem pismu sredi aprila sporočil, da nameravata svetovnoznana ameriška čebelarska znanstvenika dr. W. C. Roberts in prof. Townsend na željo poljedelskega ministrstva ZDA obiskati domovino Antona Janše in si ob tej priložnosti ogledati habitat kranjske čebele sivke. Oba gosta je spremljal tudi Kehrle s svojo nečakinjo Marijo Kehrle iz Biberacha v Zapadni Nemčiji in še čebelar-amater dr. Corr iz Belfasta na Irskem. Z gosti smo se seznanili že na kongresu v Bukarešti, kjer smo jim povedali, da jih pričakujemo in da bodo dobrodošli v Janševi domovini. Za njihov obisk smo napravili pri Zvezi podroben program in poskrbeli za vse, da bi bilo njihovo bivanje pri nas čim bolj prijetno.

Kot večina petičnih udeležencev kongresa v Bukarešti so tudi naši gostje odšli po končanem zasedanju na daljši izlet. Z avtom, ki si ga je v Londonu izposodil prof. Townsend, so na poti v Bukarešto prepotovali več evropskih držav, potem pa po končanem kongresu preko Bolgarije in Grčije prispeli v Jugoslavijo. Bili so v Skopju, Dubrovniku, Splitu in Zadru, od koder so v ponedeljek 15. septembra popoldne prispeli v Ljubljano. Ustavili so se v mojem domu, kjer smo zanje že vse pripravili in računali tudi na to, da bodo po naporni poti najbrž močno utrujeni. Toda čeprav so potovali skoro ves dan, niso kazali nobene posebne utrujenosti. Sam dobro vem, kako se takim gostom streže, in kaj imajo radi. Toda čaja zanje si le nismo upali pripraviti, zato je storil to dr. Roberts sam. Njihov tako tradicionalni izredno močni čaj z mlekom jih je osvežil in prav nič niso ugovarjali, ko sem jim prebral program njihovega bivanja pri nas in jih naprosil, da bi že čez dve uri predavali ljubljanskim čebelarjem. Goste smo nato prav hitro namestili v njihovih sobah. Kehrle z nečakinjo je ostal pri meni, za dr. Roberts, prof. Townsenda in dr. Corra pa smo dobili lepe sobe v medenskem motelu. Na voljo smo imeli tudi dovolj avtomobilov, saj so nam velikodušno ponudili svoja vozila ljubljanski čebelarji Ivo Barič, ing. Šivic in dr. Jurij Senegačnik. Avto, s katerim so se pripeljali gostje, je imel večjo okvaro in komaj smo našli mehanika, ki ga je bil pripravljen popraviti.

Veliko dvorano bivše klasične gimnazije so do kraja napolnili ljubljanski čebelarji, njihovi prijatelji in znanci ter drugi, ki jih je predavanje zanimalo. O predavanju smo obvestili čebelarje tudi po radiu. Predsednik Zveze tovariš Benedičič je pozdravil goste in v imenu vseh slovenskih čebelarjev izrazil svoje veselje in zadovoljstvo, da so nas počastili s svojim obiskom tako ugledni čebelarski gostje. Nato jih je predstavil navzočim in pri tem povedal, da je dr. W. C. Roberts vodja čebelarskega znanstvenega inštituta v Baton Rougeu v ameriški državi Louisiana in sodelavec znanega profesorja Mackensena, največjega strokovnjaka za umetno osemenjevanje matic. Pod vodstvom profe-

sorja Roberta proučujejo na inštitutu umetno osemenjevanje matic in njegove izboljšave. Studirajo tudi čisto in hibridno vzrejo matic, dedne lastnosti in njihove značilnosti pri čebelah. Prav na tem inštitutu proučujejo tudi metode za pošiljanje in shranjevanje vzrejnega gradiva, to je jajčec in ličink, ki jih pošiljajo v Združene države z ostalih celin, največ iz Evrope in Avstralije. V Združene države je namreč strogo prepovedano uvažati čebele, ker se boje različnih bolezní, zlasti pa pršice. Pri pošiljanju vzrejnega materiala sodelujejo s čebelarstvom znanstvenim inštitutom na univerzi v Guelphu, v državi Ontario v Kanadi. Pri tem sodeluje tudi prof. Townsend. Prof. Roberts proučuje tudi oplemenjevanje matic v naravi, genetične lastnosti vedenja čebel, važnost enkratne in večkratne oploditve matic s trotom, učinke okolja in genetičnih faktorjev na težo jajčec in na zaleganje. Ukvarjajo se tudi s kontrolo čebeljih bolezní, zlasti noseme. Prof. Townsend z univerze v Guelphu se že dolga leta ukvarja s proučevanjem matičjega mlečka in njegovega učinka proti različnim boleznim, zlasti proti raku, artritisu in revmatizmu. Znanstveno proučuje tudi čebelarstvo tehnologijo ter opravevanje in je eden največjih strokovnjakov na tem področju. Adama Kehrleja ni bilo treba predstavljati, ker ga naši čebelarji že dobro poznajo, saj je bil pri nas tokrat že četrtič. Dr. Corr iz Irske je čebelar-amater, po poklicu pa zdravnik psihiater.

V imenu gostov se je zahvalil prof. Townsend in izrazil svoje veselje in zadovoljstvo, da je lahko obiskal domovino Antona Janše in deželo kranjske sivke. Zahvalil se je za gostoljubni sprejem, potem pa začel govoriti o čebelarstvu v Kanadi. Povedal je, da je to zelo prostrana dežela. Na jugu je 5000 km dolga meja z Združenimi državami, edina meja na svetu, ki sploh ni zavarovana in na kateri ni niti enega vojaka. V Kanadi ne čebelarijo tako kakor drugod po svetu. Tam, kjer imajo hladno in dolgotrajno zimo, bi čebele ne mogle uspešno prezimiti in se potem spomladi razviti. Saj traja zima celih šest mesecev ali celo še več in čebelje družine, četudi bi prezimile, bi se ne mogle pravočasno razviti, da bi lahko izkoristile izredno močne paše v juniju in juliju. Zato jeseni ves med iztočijo, čebele pa uničijo. Seveda shranijo dovolj medu za spomladansko krmljenje močnih rojev, ki jih dobe vsako pomlad iz Floride v Združenih državah. To so tako imenovane paketne čebele, ki jih prepeljejo hitra letala v nekaj urah s sončnega ameriškega juga v Kanado. Brez teh bi v Kanadi ne bilo uspešnega čebelarjenja. Paketne čebele se tu ob izredno dobri paši zelo hitro razvijejo. Če je treba, jih tudi krmijo z medom in različnimi hranilnimi sladkornimi pogačami. Močne družine potem lahko izkoristijo neverjetno izdatno pašo na deteljici in drugih medovitih rastlinah, ki jih je po neizmernih neobdelanih planjavah obilo na voljo. Zato so tudi donosi 80 do 100 kg na panj normalni, nič posebnega pa niso letine, ko dobe tudi po 200 kg na panj. Kjer je podnebje toplejše, čebele tudi prezimujejo. Kanada ima tudi mnogo gozdov in nekdo je povprašal, kako je pri njih z gozdnim medom. Začudili smo se, ko nam je prof. Townsend povedal, da gozdnega medu, ki je proizvod ušic, sploh ne priznavajo za pravi med. Pravi med je zanje samo tisti, ki izvira iz medicíne, ki jo naberejo čebele na cvetlicah, torej le nektarni med. Zato uporabljajo gozdni med izključno le za pecivo in v industrijske namene. Prof. Townsend je znani strokovnjak, ki se je mnogo ukvarjal z matičjim mlečkom in z zdravljenjem rakastih obolenj. Zato smo ga tudi povprašali za mnenje o učinku matičjega mlečka proti tej bolezni. Po-

vedal je, da je matičji mleček zanesljivo učinkoval proti vsem zunanjim rakastim obolenjem. Z uspehom so ga uporabljali proti različnim novotvorbam. V notranjosti telesa mleček doslej pri rakastih obolenjih ni učinkoval. Prav zdaj proučujejo in iščejo tiste sestavine matičjega mlečka, ki učinkujejo pri zunanjih novotvorbah. Ko jih bodo natančno proučili, jih bodo skušali uporabljati tudi proti notranjim obolenjem, kjer bi utegnile biti prav tako učinkovite. Poizkusi in preiskave te vrste so prav zdaj v teku. Zato nam prof. Townsend ni hotel dati več pojasnil tudi glede levkemije. Prav gotovo

Ugledni gostje s spremljevalci pri čebelarju Bukovšku na Golem brdu

pa je mleček, tako je poudaril profesor, odlično zdravilo proti različnim artritidom, pri katerih so dosegli velike uspehe. Naši čebelarji so potem opisali prof. Townsendu svoje izkušnje o matičjem mlečku in povedali, koliko ugodnih poročil so prejeli od bolnikov z depresijskimi in živčnimi motnjami, s spolno oslabelostjo in še z drugimi boleznimi.

Dr. Roberts je govoril o delu na svojem čebelarskem inštitutu. Povedal je, kako umetno osemenjujejo matice v genetične namene. Pri tem so postali že taki mojstri, da lahko govore o popolnem uspehu. Res je, da uporabljajo umetno oplojene matice samo v raziskovalne namene in za sedaj še niso na voljo čebelarjem. Ni pa daleč čas, ko bodo prišle iz inštituta matice z vsemi odbranimi najboljšimi lastnostmi. Dr. Roberts se s svojimi pomočniki zlasti ukvarja s čebeljo genetiko. Pri umetnem osemenjevanju je sodelavec znanega dr. Mackensena. Dr. Roberts stalno študira in izpopolnjuje precizno aparaturo

za umetno osemenjevanje. Povedal je, da so pri vzreji matic dosegli največje uspehe pri čisti vzreji, od katere v prihodnosti največ pričakujejo.

Naši čebelarji so pozorno poslušali njihova izvajanja, posegali v besedo in spraševali. Vprašanj je bilo kar preveč, tako da se nam je zazdelo, da so gostje zaradi njih že utrujeni. Vsi smo se pač zavedali, da takih strokovnjakov spet dolgo ne bo med nami, zato je hotel vsakdo izkoristiti to priložnost. Oba znanstvenika sta napravila na nas izreden vtis, zlasti pa smo se čudili njihovi preprostosti, skromnosti in izredni ljubeznivosti. Predsednik Benedičič se je zahvalil predavateljema, potem pa smo odšli še na črno kavo v bližnjo lovsko restavracijo Zlatorog. Po naši stari navadi pa seveda ni ostalo samo pri kavi. Ob imenitnem štajerskem muškatu in »senatorju« so se gostje sprostili in priznali, da takega vina še niso pili. Posedeli smo kako dobro uro in začeli kramljati kot stari znanci. Nekaj kozarcev vina nam je razvezalo jezike in naenkrat smo začutili, da med nami ni več tiste rezerviranosti in zapetosti, ki jo ima človek sprva ob novih znancih. Tako smo le prebili led in kot nalašč smo pripravili ugodna tla za naslednji dan, ko smo šli na Gorenjsko.

Letošnji september je bil zelo deževen. Skoraj vsak dan je deževalo in zato smo se bali slabega vremena ob prihodu gostov. Kot po naročilu pa so se oblaki že v ponedeljek zvečer razgrnili in zvezdnata noč je obetala lepo vreme. Res je v torek zjutraj sijalo sonce, ko so hiteli naši avtomobili z gosti proti Breznici. Že v Mednem smo opazili v daljavi gorenjske velikane s Triglavom, ki so bili vsi obžarjeni od jutranjega sonca. Najprej smo se ustavili pri znanem čebelarju in vzrejevalcu Bukovšku. Gostje so si z zanimanjem ogledovali njegove čebele. Neštetokrat so se oglasili fotografski aparati. Nato smo odšli na Bukovškovo plemenilno postajo, ki smo jo kmalu opazili ob robu gozda na res idealnem prostoru v majhni dolinici sredi gozdov. Na plemenilni postaji je bilo še nekaj plemenilčkov in rezervnih družinic, ki jih je bil čebelar Bukovšek pustil tu nalašč za goste. Z velikim zanimanjem so si ogledovali čebele in matice v steklenih plemenilnikih. Spet in spet so se oglašali fotografski aparati in nič koliko posnetkov so napravili. Izredno zadovoljni so se gostje poslovili od plemenilne postaje, nato pa odšli v gostoljubni Bukovškov dom, kjer so pripravili za nas majhno zakusko. Kot je navada ob takih obiskih, nas je tudi tokrat preganjal čas. Kar prehitro je pri Bukovškovih vse minilo in že smo morali naprej v Radovljico. Tu so nas v muzeju pričakovali gorenjski čebelarji s tov. Resmanom in kustosom Rakovcem na čelu. Tov. Resman je pozdravil goste in jim zaželel dobrodošlico na Gorenjskem. Gostje so si ogledali čebelarski muzej in se potem vpisali v spominsko knjigo. Za spomin na ta obisk so dobili v muzeju lectova srca, kar jih je zelo razveselilo. Tov. Resman nas je potem povabil v svoj dom. Tu smo posedeli kake pol urice ob izvrstni kavi in šileu dobre domače slivovke, ki je gostom zelo ugajala. Bili smo že kar malo zagreti, ko smo zapuščali gostoljubno Resmanovo hišo na svoji poti v Breznico. Spet in spet nas je preganjal čas. Toda le še nekaj minut in že smo bili na cilju: v Janševi Breznici.

Čebelnjak je bil lepo okrašen. Pred njim je visela naša zastava, ob njem pa je bila pogrnjena velika miza, polna takih dobrot, ki so jih uživali ljudje ob Janševem času: lončena skleda vabljivega cvetličnega medu, ob njej hlebi domačega rženega kruha, zraven pa majolike z moštom. Sredi mize je bila polna vaza zrelega žitnega klasja. Ob čebelnjaku sta stala postaven fant in

brhko dekline v narodni noši, zraven pa brezniški čebelarji s tov. Japljem in Rodmanom na čelu. Komaj smo se ustavili in se razgledali, že sta fant in dekline v narodni noši pripenjala šopke roženkravta in nageljnov na prsi dragih gostov. Potem jih je pozdravil v imenu brezniških čebelarjev in rojstne vasi Antona Janše čebelar Jalen, ki je povedal, da so nestrpno pričakovali ameriške in angleške goste in da se čutijo z njihovim obiskom močno počaščeni. Rekel je nato: »V tem predelu prelepe slovenske zemlje se ni rodil le Janša, ampak tudi drugi veliki ljudje: Prešeren, Čop, Finžgar in še kdo.

Ugledni gostje pred Janševim čebelnjakom. Z leve proti desni: dr. W. C. Roberts, Adam Kehrlc, dr. Corr, prof. Townsend. Zadaj stoji Marija Kehrlc

Ponosni smo nanje, kakor tudi na goste iz Anglije in daljne Amerike. Mi potomci Antona Janše bomo storili vse, da bomo njegovi vredni nasledniki.« Dekline v narodni noši je nato izročilo gostom spominska darila — lutke v gorenjski narodni noši in slike plemenilne postaje. Ker si zaradi pomanjkanja časa nismo mogli ogledati plemenilne postaje pod Zelenico, so prinesli čebelarji hramček z dvema plemenilnikoma kar pred Janšev čebelnjak in podarili dve najboljši matici gostom. Prof. Townsend se je globoko ginjen zahvalil za toliko pozornost in gostoljubnost ter dejal: »Tako pristrčnega sprejema sploh nismo pričakovali! To presega vsa naša pričakovanja. Hvala vam!« Potem ko smo se še večkrat fotografirali, smo odšli na obed v gostilno Flis v Vrbo. Že prej so brezniški čebelarji naročili za nas dobro domače kosilo, ki naj bi gostom pokazalo, kakšen okus imamo Slovenci. Kosilo je bilo vsem zelo všeč, prav tako pa tudi pristna briška rebula. Spet so se vrstile zdravice in med kosilom smo že tako po domače kramljali, kot da bi bili stari znanci že od nekdaj.

Nato smo obiskali Prešernovo rojstno hišo. Tu sem goste še posebej pozdravil, jim na kratko opisal Prešernovo življenje in njegov pomen za naše slovstvo in slovensko kulturo sploh. Primerjal sem ga z angleškim pesnikom Chaucerjem, ki je prav tako kot Prešeren pokazal svetu, da se da pisati in peti tudi v preprostem domačem jeziku ter v njem izraziti najgloblja čustva in misli. Moja hčerka Marinka je nato recitirala Prešernovo »Vrbo« v angleškem jeziku, jaz pa njegovo »Zdravico«. Ob koncu sem poudaril, da želimo gostom pokazati poleg drugih stvari tudi del naše kulture, saj nas je prav Prešeren s svojimi umetninami popeljal v vrste drugih kulturnih narodov.

Zdaj je bil pred nami le še izlet na Bled. Povzpeli smo se na blejski grad in prišli tja v poznih popoldanskih urah. Gostje so ostrmeli nad čudovito lepoto tega kraja. Otoček sredi jezera in cerkvena na njem sta se bleščala kot biser sredi jezera. Mogočni gorski velikani so že spuščali svoje sence na jezersko dno. Gostom sem tudi tu recitiral znane Prešernove verzice:

*»Dežela Kranjska nima lepš'ga kraja,
kot je z okol'co ta podoba raja.«*

Sedeli smo na grajskem dvorišču in uživali prelep razgled. Ko smo v grajski restavraciji opazovali freske, se je obrnil dr. Corr k predsedniku Benedičiču in ga vprašal, kaj misli o sliki, ki prikazuje ženski akt. Predsednik si je ogledoval sliko ter nekaj premišljeval, ves čas pa ga je dr. Corr pozorno opazoval in »študiral«. Nazadnje pa je tov. Benedičič le rekel: »Ja, to, da so bili naši predniki prav taki kot mi!« Proti večeru smo se vračali domov. Sonce je zahajalo in prve lahne meglice so se začele spuščati z gora na prelepo gorenjsko zemljo. Gostje so zadovoljni občudovali ta najlepši del naše dežele.

V sredo 16. septembra je bil zadnji dan obiskov. Zjutraj so si gostje ogledali Ljubljano, prodajalno Medeksa in Zvezine prostore, potem pa si nakupili še spominke. Nato smo obiskali dr. Nežko Snojevo na Veterinarskem znanstvenem zavodu. Oba znanstvenika sta se živo zanimala za njeno delo in uspehe pri zdravljenju nosečic. Hoteli smo obiskati še univ. prof. dr. Pehanija na Biološkem inštitutu medicinske fakultete. Zato pa ni bilo več časa. Ura je šla že proti enajsti, ko so naši avtomobili v lepem sončnem dopoldnevu izredno hitro vozili po Ižanski cesti proti Igu. V Dragi smo obiskali znanega čebelarja Primca, ki nas je izredno gostoljubno sprejel. Najprej smo videli njegov vzorni čebelnjak. Gostje so si spet ogledali čebele in jih fotografirali. Čebelar Primc je podaril Kehlerju lepo matico iz prašilčka. Potem nas je povabil na svoj dom, kjer nas je pričakovala v posebni sobi belo pogrnjena miza, vsa polna različnih dobrot. Prepričani smo bili, da smo prišli na kako kmečko oheet. Začeli smo z domačo slivovko in nadaljevali z ostalimi dobrotami. Gostje niso mogli prehvaliti domače salame, ki jo zna tako imenitno pripraviti menda le tov. Primc. Moral jim je povedati celo recept zanjo. Dobro dalmatinsko vino s sončnega Hvara nas je spravilo v prijetno razpoloženje. Zdaj smo bili že pravi prijatelji in zdelo se nam je, da smo spet na čebelarskem sestanku v Primčevi gostoljubni hiši ter da obujamo spomine na svoja doživetja. Res težko smo se ločili od prijaznih in gostoljubnih Primčevih in že hiteli v Iški Vintgar, kamor nas je povabil v svojo idilično weekend-

hišico in k čebelnjaku ljubljanski čebelar Ivo Barič. Občudovali smo njegovo hišico in čebelnjak, še bolj vseh pa nam je bila čudovita tišina sredi gozdov in bister potoček, ki je žuborel mimo nas. Gostje so se seveda naprej odpravili v čebelnjak in si ogledovali čebele. Kaj hitro smo lahko ugotovili, da so družine za ta letni čas izredno močne, čeprav jih ni čebelar Barič nikamor prepeljal. Seveda jim zna pravilno streči in takoj se je videlo, da je velik mojster. Prof. Townsend je že nekje staknil ribiško palico in hotel ujeti kako postrv, pa smo mu rekli, naj si nikar preveč ne prizadeva, kajti obilna malica,

Pred Janševim čebelnjakom so se gostje večkrat fotografirali. Na sliki vidimo goste in njihove spremljevalce

ki nas je čakala na mizi pred Baričevo hišico, je bila mnogo bolj prepričljiva kot njegova problematična riba. Takoj smo ga prepričali o tem. Sedli smo za mizo v tem čudovitem gozdnem svetu in morda se nismo ves čas nikjer tako prijetno počutili kot pri Bariču. Začeli smo pripovedovati celo »vice« in tudi nekaj krepkih čebelarskih smo povedali, prav tako gosti. Tudi naš Tone Verbič je postal izredno zgovoren in naš spoštovani veteran prof. Raič. Ob slovesu od tov. Bariča in njegovega majhnega paradiza v Iškem Vintgarju smo priznali, da bi le težko našli kje lepši kraj za razvedrilo, počitek in seveda tudi za čebele.

Ura je bila že pol treh in spet smo hiteli na gorenjsko stran v Komendo k čebelarju Belcijanu. Ob njegovem vzornem čebelnjaku v narodnem slogu so gostje obstali in si ga vneto ogledovali. V čebelnjaku so tudi kranjčiči z originalnimi panjskimi končnicami, ki so jih naslikali naši umetniki. Vse to so gostje spet fotografirali. Kot povsod so nas tudi pri Belcijanovih postregli

in zlasti črna kava je spravila goste v dobro voljo, saj so bili že nekam utrujeni. Toda naša pot ta dan še ni bila pri kraju. Pohiteli smo še v Komendo, kjer je pasel svoje duše in čebele znani slovenski čebelar Peter Pavel Glavar. Prijazni dekan Demšar nam je razkazal del Glavarjeve zapuščine, njegov originalni portret in tudi portret njegovega komendatorja Testaferrate. Pokazal nam je tudi zbirko Glavarjevih pisem v latinskem jeziku in nam prevedel nekaj zanimivih odlomkov. Prav v vseh pismih govori Glavar o čebelah. Tisto leto je bila na Dolenjskem v Lanšprežu, kjer je živel zadnja leta svojega življenja, izredno slaba ajdova paša in v pismu pravi: »O, ko bi čebele le slišale kukavico peti!« V lepi župni cerkvi nam je pokazal dragocene slike iz Glavarjevih časov. Nato smo si ogledali še zaščiteno Glavarjevo knjižnico, ki je v posebnem poslopju blizu cerkve. Nismo se mogli načuditi, kaj vse je imel Glavar v svoji knjižnici in kaj vse je tudi sam napisal. Debeli rokopisi v kaligrafični pisavi so pritegnili pozornost naših gostov. Glavar ni pisal samo o svojih čebelah, bil je tudi filozof in cerkveni pisatelj. Kaj vse bi še našel v njegovi knjižnici človek, ki bi se hotel pozanimati za njegovo delo. Dekan Demšar nam je obljubil, da bo ob priložnosti prevedel kako njegovo zanimivo pismo o čebelah. Nasproti knjižnice stoji še danes lepa hiša, nekdanja sirotišnica, ki jo je dal zgraditi Peter Pavel Glavar za komendske in okoliške reveže. Dekanu Demšarju smo se lepo zahvalili, potem pa odšli še v Podgorje pri Kamniku, kjer smo si ogledali Ogrinčevo domačijo in njegov lepi čebelnjak. Takih domačij, kot je Ogrinčeva, je danes na Slovenskem le še malo. V vzorno urejenem hlevu so se gostje čudili lepo rejeni živini in redu. Priznali so, da bi kaj boljšega tudi na kakih ameriški farmi ne videli. Čestitali so čebelarju Ogrincu, ki je bil pred kratkim odlikovan za čebelarske zasluge. Čebelar Ogrinc je povabil potem goste v hišo in jih pogostil. Tudi notranjost njegove hiše z obširno kmečko in lovsko sobo je pričala o tem, da so v tej hiši doma pridni, delovni in sposobni ljudje. Gostje so bili z vsem, kar so bili videli in doživeli ta dan, zelo zadovoljni.

Znočilo se je že, ko smo se vračali v Ljubljano. V restavraciji pri Urški smo večerjali in se poslovili od dragih gostov. Predsednik Benedičič se jim je zahvalil za obisk in pripomnil, da smo storili vse, da bi se gostje pri nas dobro počutili in čim več videli. Jaz pa sem nadaljeval: »V teh treh dneh, ki so nam vsem tako hitro minili, ste lahko spoznali domovino Antona Janše in ljudi, ki žive v njej. Videli ste, da so to gostoljubni, delavni in napredni ljudje, ki žele živeti mirno in srečno na svoji zemlji, ki so jo s tolikimi žrtvami osvobodili. Prav to pa želimo tudi vsem drugim ljudem na svetu. Tudi čebelarji lahko k temu prispevamo. Saj smo bili pred nedavnim priča velikemu čebelarskemu bratstvu na mednarodnem čebelarskem kongresu v Bukarešti, kjer so čebelarji iz 49 držav in z vseh celin podajali roke drug drugemu kot bratje in sestre ene same velike družine. Ko ste prišli k nam v goste, smo vas sprejeli z odprtimi srci. S srci se od vas spet poslavljam!« Pri teh besedah smo pripeli dragim gostom lepe srčke v narodnih barvah v spomin na naše ljudi in na naše kraje. Močno ganjen se je zahvalil dr. Roberts in povedal, da so vzhičeni nad toliko gostoljubnostjo in ljubeznivostjo. »Nikjer nas še niso tako lepo sprejeli. Zapuščamo vas z najlepšimi vtisi in našim čebelarjem v Ameriki bomo povedali, kako dobri in gostoljubni ljudje žive v Janševi domovini — Sloveniji!«

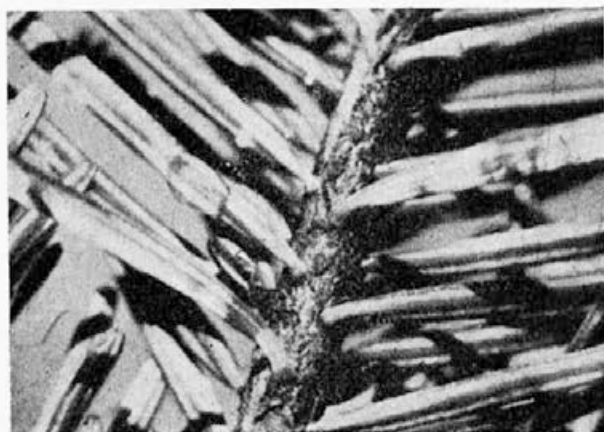
V četrtek 17. septembra zjutraj so gostje preko Podkorena odpotovali v Avstrijo in ta dan prispeli v Salzburg, kjer so prenočili. Tu so se potem razšli. Prof. Townsend se je preko Londona vrnil v Kanado, dr. Roberts pa je ostal še nekaj dni v Nemčiji, kjer je obiskal nekaj čebelarških prijateljev. Kehrle je odšel v svoj rojstni kraj Biberach, kjer se je želel na svojem nekdanjem domu po dolgem in napornem potovanju odpočiti. Tako smo se po treh dneh poslovili od dragih gostov. Bili smo zelo veseli, da so se pri nas dobro počutili.

Včeraj sem dobil Kehrlejevo pismo iz Anglije. Takole se nam zahvaljuje: »V četrtek sem se vrnil domov v Buckfast. Čutim dolžnost, da se zahvalim Vam in vsem ljudem, ki so nas povsod tako čudovito lepo sprejeli med našim bivanjem v Sloveniji. Sprejmite ponovno mojo najpristržnejšo zahvalo, prav tako pa tudi zahvalo prof. Townsenda, dr. Roberts, dr. Corra in nečakinje Marije. Ja, moje ameriške kolege je vaša gostoljubnost ter iskrena in topla dobrodošlica močno prevzela in ganila. Prav dobro čutim, kako se Vas bodo vedno spominjali z globoko hvaležnostjo za ljubeznivost, s katero ste jih sprejeli v Sloveniji. To je daleč presegló vse, kar smo bili doživeli kje drugje na svojem dolgem potovanju. Tudi Vam in Vaši soprogi se posebej zahvalim za gostoljubnost v Vašem domu. To je dolg, ki ga ne bom mogel nikdar poravnati. Jaz in ameriški kolegi še enkrat iskreno pozdravljamo vse slovenske čebelarje!«

POVZROČITELJI MEDENJA NA IGLAVCIH IN LISTAVCIH

INZ. FRANČEK SIVIC

Slovenske čebelarje bodo prav gotovo zanimale ušice, ki povzročajo medenje na iglavcih in listavcih. Posrečilo se mi je, da sem napravil nekaj posnetkov, na katerih bodo čebelarji prav lahko spoznali posamezne povzročitelje.

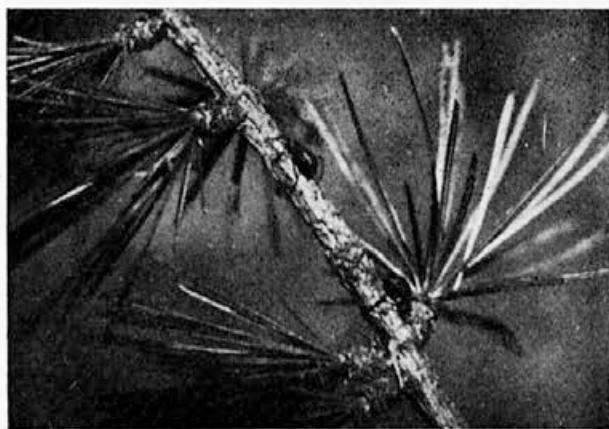
1. Zelena jelkova ušica (*Buchenaria pectinatae*) v svoji značilni drži. Poleg nje se blešči na iglici kaplja mane. Ta ušica je ekonomsko najpomembnejši povzročitelj medjenja jelke

2. Velika smrekova lekanija (*Phisokermes piceae*) v času največjega izločanja mane. Doseže velikost 8 mm in se zlasti rada pojavlja na drevju, ki raste na robu ali posamič izven gozda

3. Hrastova lekanija (*Kermes quercus*) povzroča medenje hrasta v maju in juniju

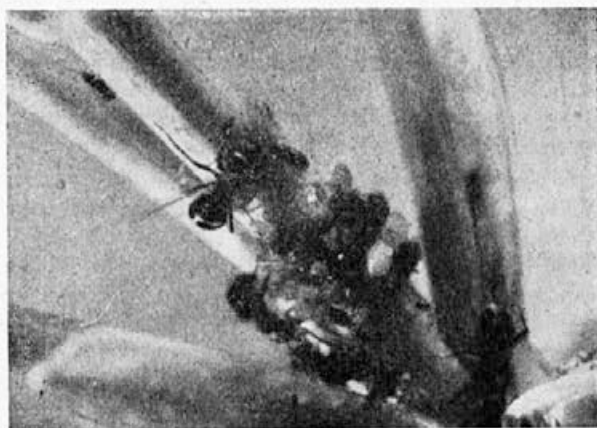
4. Povzročitelji macesnove mane. Čebelja paša na macesnu je v nekaterih goratih predelih lahko zelo izdatna. Med pa se hitro strdi

5. Velika rjava jelkina uš (*Todolachnus abieticola*) živi v večjih ali manjših kolonijah na vejah, deblu in na koreninah. Slika prikazuje šest starejših živali, od katerih sta dve parazitirani

6. Veliki črni hrastov lahnid (*Lachnus roboris*) živi v gostih kolonijah, najbolj pogosto na večletnih vejicah hrasta

7. *Periphillus villosus* se pogosto pojavlja na javorju in sesa rastlinski sok na mladih vejicah, listih in cvetovih

8. Cvetni grozd javora se kar blešči od sladke mane, ki jo povzroča ušica *Periphillus villosus*. Cvet nudi čebelarjem medičino in mano hkrati — medu torej dvojno

NEKAJ IZ PRAKSE

I. ZUNKO

Jeseni 1964 je bilo precej slovenskih čebelarjev v Liki. Nekateri so bili na resi, drugi na žepku. Resa je dobro medila; je sploh bolj zanesljiva kakor žepek, vendar so imeli čebelarji težave s točenjem, kajti ta med je težko dobiti iz satja. Žepek je od časa do časa medil, vendar pravega donosa ni bilo. Zato so čebelarji drug za drugim zapuščali čebele in odhajali domov, meni pa vsevprek naročali, naj jim pogosto pišem in poročam o stanju tehtnice. Tako sem bil kak teden čisto sam na pasišču pri čebelah. Ker ni bilo pravega donosa in ker mi je zmanjkalo hrane, sem sporočil svojima soprevoznikoma, naj prideta po čebele. Takoj sta prišla in že smo naložili panje in se odpeljali domov. Glej smolo! Naslednji dan pa je zamedilo. Sicer kakega posebnega donosa ni bilo, po nekaj kilogramov pa so panji do konca septembra le dobili.

Kmalu po vrnitvi domov sem dodal vsakemu panju po 10 kg sladkorja. Večina panjev je imela v mediščih kar težke sate, ker sem poprej na pasišču medene sate sproti prestavljal iz plodišča. Tega medu jeseni namenoma nisem iztočil, temveč sem pustil sate kar v panjih. Hotel sem jih spraviti v omaro šele takrat, ko bi se čebele stisnile v plodišče. Toda čebele niso šle iz medišč tudi potem, ko je bila zunanja temperatura že pod ničlo. Za ometanje čebel s satov je bilo že mnogo prehladno. Ni kazalo drugega, kakor pustiti satje v panjih. Tako sem tudi napravil. Ob koncu novembra sem panje za okenci dobro zapazil in vse je bilo v redu.

Kakšna je bila pretekla zima, vsi dobro vemo. Ni bila preveč ostra, toda dolga, dolga. Šele prve dni marca je mraz toliko popustil, da so pričele kukati iz panjev in da je bilo moč bežno pogledati vanje. V čebelarških knjigah piše, da začenja pri nas matica zalegati v začetku februarja. Pri meni je skoraj vsako leto pri normalnih družinah okrog 10. marca zalega na dveh ali štirih satih, večinoma pa na treh, na vsak način pa je tedaj že precej pokrite. Ko sem letos 9. marca pogledal prvi panj, ni bilo v njem nobene zalege. Menil sem, da je brezmatičen. Tako je bilo tudi pri drugem panju. Ko pa tudi pri tretjem panju nisem našel pokrite zalege, sem vzel sate iz gnezda in jih pogledal. Kaj sem našel? Na dveh satih ličinke in jajčka. Matica je začela zalegati šele pred nekaj dnevi. Tako satje je bilo skoraj pri vseh 30 panjih. Brezmatična sta bila samo dva. Torej so matice čakale z zaleganjem, dokler se ni otoplilo. Februar je bil znatno hladnejši kot januar, mraz je popustil šele v začetku marca.

Ne morem povedati, ali so čebele pozimi zapustile satje v medišču in se stisnile v gručo ali so ostale kar zgoraj. Konec novembra, ko sem pažil panje, so bile še v medišču. Ko sem spomladi prvič odpiral panje, so bile tudi zgoraj. No, potem je bilo mesec dni lepo toplo vreme, čebele so marljivo izletavale na reso. Nad čebelnjakom imam nekaj spomladanske rese, ki je vsa na sončni legi. Zato skoraj vsako pomlad odcvete, še preden čebele lete. Letos pa je morala počakati, ker jo je do konca februarja pokrival sneg.

Veliko let že čebelarim, vendar tega še nisem doživel, kakor letos in najbrže tudi več ne bom, da bi bilo 15. aprila za okenci v plodišču in medišču črna čebel. Okrog 11. aprila je bila zalega na 6—9 satih in tedaj sem prestavil po dva zaležena sata v medišče, da sem napravil matici prostor za zaleganje. Okrog 15. aprila so pa pri enem ali dveh panjih čez noč že prisedale, ker jim je bilo v panjih pretesno. Na to me je opozoril čebelar Bučar, ki je ekonom v rudniku, na čigar zemljišču imam čebelnjak. Pogosto pride zjutraj k mojemu čebelnjaku pogledat, če je vse v redu. Ob taki priložnosti je opazil priseda-joče družine in me na to opozoril, ko sem prišel pozneje k čebelnjaku. Torej ni bilo 9. marca še nobene pokrite zalege, 10. aprila so bili panji že godni za prestavljanje, 15. aprila pa že polni čebel. Res izreden razvoj. K temu so pripomogle tele okolnosti: sončna lega čebelnjaka, lepo toplo vreme, paša na resi in vrbi. Mimo tega pripisujem vse to medenim satom v medišču, ki so pripomogli k tako naglemu razvoju. Saj so bila tudi prejšnja leta pašne razmere prav take, pa tako hitrega razvoja ni bilo še nikoli.

S krmljenjem na zalego se nikoli ne ukvarjam, ker za to nimam možnosti. Čebelnjak imam daleč od svojega bivališča. Pri čebelnjaku ne morem zagreti sladkorne raztopine. V hladnih pomladnih dneh pokladati mrzlo tekočino pa bolj škodi, kakor koristi. Okenc v panjih nimam prirejenih za nalivanje tekočine, pločevinastih pitalnikov pa sploh nimam; jeseni krmim v koritcih. Vendar bodo vsi, ki poznajo moj čebelnjak, ali pa tisti, ki vozijo z menoj na spomladansko pašo, potrdili, da imam spomladi vedno močne panje, mogoče najmočnejše v okolici. Medtem ko nekateri čebelarji v marcu s strahom kukajo v panje, če je še kaj hrane, ko romajo drugi z vedri v čebelnjake ali pa vsak dan hite nalivat raztopino v pitalnike, sem jaz v tem oziru čisto miren. Pač pa od časa do časa odkrijem med na kakem stranskem satu in ga potisnem k zalegi. Dostikrat pa moram kak pretežak meden sat zamenjati

z bolj lahkim, ker bi sicer matica ne imela prostora za zaleganje. To je vsa moja čarovnija. Kako se tej stvari streže, je pred leti temeljito obrazložil v Slovenskem čebelarju takratni urednik Vlado Rojce. V tej zvezi priporočam vsem mlajšim čebelarjem, naj kdaj prečitajo tudi kak starejši letnik našega glasila, saj so v njih prav zanimive stvari. Na uho vam pa pošepetam: sončna in zatišna lega čebelujaka je pol uspeha! Čebelarji me večkrat sprašujejo, kaj počenjam. Zdaj sem jim odgovoril, saj čutim, da je to moja dolžnost.

Če imajo čebele hrane samo za sproti, matica nikdar ne bo obilno zalegala, saj bi kaj kmalu zmanjkalo hrane za naraščaj. Če pa je zaloga res obilna, gre zaleganje pri dobrih maticah hitro naprej; liški med pa še posebej pospešuje razvoj. Srbski pregovor pravi, da se rodi med le na medu. V Slovenskem čebelarju pa smo brali, da imajo ponekod stalno po eno naklado polno medu v panjih (Futterkasten). Ta podžiga matico k obilnemu zaleganju ne samo spomladi, temveč tudi v morebitnih poletnih brezpašnih obdobjih.

Prip. ur.: Ameriški in angleški čebelarji dobro vedo, zakaj dobijo njihove čebelje družine jeseni pri zazimljanju poleg obilne zimske zaloge (40—50 funtov) še eno polno naklado medu. Da je družini topleje, obe nakladi zamenjajo. Polna z medom je spodaj, naklada s čebelami in zimsko zalogo pa zgoraj. Čebele ne trpe medu pod seboj, zato ga spomladi vneto prenašajo v gnezdo ob zalego! To je sijajno krmljenje na zalego brez vsakega čebelarjevega posega in truda! Močno razvite družine potem res lahko izdatno izkoristijo dobre paše. Zato pa se ne smemo čuditi donosom do 100 kg na panj ali še več.

ZAZIMLJENJE ČEBEL

EDI SENEGAČNIK

V drugi polovici oktobra se čebele že pripravljajo k zimskemu počitku. Mirno žde v svojem gnezdu, katerega so začele že prve jesenske dni polniti s sladko medičino, ki so jo nabrale na jesenski paši. Letos je bila ta v naših krajih izredno slaba. Zato niso nikjer nabrale zimske zaloge zase. Spet jim je moral pomagati čebelar in dokrmiliti s sladkorjem, na katerem bodo prezimovale. Pa tudi sicer je vsak skrben čebelar doslej že končal z vsemi opravili: temeljito je pregledal vse družine, zamenjal matice z mladimi, pregledal in odbral je tudi vse satje. Razpoke v panju je zadelal in ostrgal zadelavino ter napravil vse, da bo čebelji dom v redu za dolgo prezimovanje. S krmljenjem je končal že prve dni oktobra, potem pa skrbel za to, da so se panji dobro prezračili in da ni ostala v njih vlaga, ki je vedno velik sovražnik čebel, še posebej pa v zimskem času. Čebelja družina mora imeti najmanj 12 kg zimske hrane. Na to je čebelar še posebej pazil. Ob zadostnih zimskih zalogah bodo čebelje družine z obilico mladic dobro prezimile in spomladi spet razveseljevale čebelarja. Posebno skrb je posvetil rezervnim družinam v matiñnjakih ali v eksportovcih. Natančno jih je pregledal, jih nakrmil in ugotovil, da imajo dovolj mladic. Tudi te družine bodo lepo prezimile. Da pa jim bo topleje, jih je stisnil med ostale panje v sredino. Vsa ta dela pa so zdaj že pri kraju. S tem pa seveda nikakor ni rečeno, da bi čebelar ne smel več pogledati v panj, če se mu zdi sumljivo ali če je v njem kaj narobe. Storimo to

ob kakem toplejšem dnevu. Kadar prezimujemo v medišču, se ob koncu oktobra ali novembra le prepričajmo, če se niso družine morda preselile na prazno satje v plodišču, kjer bi pomrle od lakote že ob prvem mrazu.

Čebelarja čaka zdaj le še eno opravilo: moral bo zapažiti panje in odeti čebelje družine s slamicami. Panje v čebelnjaku zapažimo že prej, da ne bomo vznemirjali čebel pozneje, ko bo že hladno. Vse reže med posameznimi panji skrbno zadelajmo s papirjem ali klobučevinastimi trakovi, da ne bo prepilha. Lepo stisnjeni panji grejejo drug drugega, skozi reže pa prihaja mrzel zrak in prepilh, ki nam hladi panje. Vso skladanico panjev v čebelnjaku pokrijemo zgoraj s starimi odejami ali papirnatimi vrečami, ob straneh pa jo zadelajmo z lesno volno ali otavo. Tako v čebelnjaku ne bo nobenega prepilha. Slamnice pa položimo v panje šele takrat, ko bo zdrsnil termometer pod ničlo. Nekaj pol časopisnega papirja smo dali za okenca takoj po končanem krmiljenju, ko smo se še prepričali, da so panji znotraj suhi in ni v njih nobene vlage več.

Naši čebelarji se pogosto sprašujejo, kako naj zapažijo panje, da bodo čebele dobro prezimile in zdrave dočakale pomladi. Iz izkušenj vemo, da čebele lepo prezimujejo tudi v najostrejših zimah, če so v dobrih panjih močne čebelne družine, ki imajo dovolj primerne hrane. V takih panjih so zelo odporne proti mrazu, vendar pa porabijo za proizvajanje toplote v zimskem gnezdu več hrane, če se zaradi nizkih zunanjih temperatur ali pomanjkljivega zapaženja zniža temperatura v notranjost panja oziroma v gnezdu. Prav zato je prav, da panje za zimo dobro zapažimo, čebelje družine v notranjosti pa pokrijemo s slamicami. Tako so potem čebele dobro zavarovane pred vsemi spremembami zunanje temperature. Pogosto se je že zgodilo, da je čebelar pozabil zapažiti kak panj, spomladi pa je ugotovil, da je družina odlično prezimila! Vse to drži, toda ostremu zimskemu mrazu so se čebele lahko upirale samo zato, ker je bilo v panju dovolj hrane. In te je porabila mnogo več kot prav taka, toda toplo odeta družina v čebelnjaku.

Poskusi, ki so jih delali zadnja leta, so pokazali, da čebele najbolje prezimujejo pri odprtih žrelih. Zanimivo je, da je bilo v panjih s priprtimi žreli skoro še enkrat več mrtvic. Čim bolj je bilo žrelo priprto, tem več so jih našli. Iz tega lahko sklepamo, kako važen je za čebeljo družino sveži zrak, ki mora neovirano prihajati v panj. Naši čebelarji naj si zato ne delajo preveč skrbi s pripiranjem žrel pozimi. Zdajle jeseni le naj bodo priprta, če se bojimo ropanja. Ob prvem mrazu pa jih brez skrbi lahko odstranimo.

V čebelnjaku in okrog njega mora vladati odslej popoln mir. Nadležnim mišim nastavimo pasti, lačnim siničkam pa obesimo po bližnjih drevesih lojevih pogač, da ne bodo skakale po bradah in motile čebel. V bližino čebelnjaka postavimo krmilnico, v katero skrbno vsak dan natrosimo sončnic in drugega zrna. Storimo pa vse to pravočasno, da se siničke na to navadijo in ne zaidejo k čebelam! Pozneje tega ne bomo mogli več preprečiti.

Za čebelarja, ki je imel doslej toliko dela s svojimi ljubljankami, bo načel zdaj čas počitka. Izkoristil ga bo za svoje izpopolnjevanje. Bral bo strokovno literaturo, ki jo ima dovolj na voljo, hodil na čebelarske sestanke in predavanja, kjer bo zvedel marsikaj novega in zanimivega. Za kratek čas pa bo popravljaj čebelarsko orodje, pripravljaj satnike in popravljaj panje, tako da bo spomladi že vse nared za novo čebelarsko leto.

PISMO ANTONU JANŠI

Kakor domala vsi slovenski in tudi marsikateri čebelar v zamejstvu, tako se je spomnil te dni čebelar S. K. iz Srbije našega velikega učitelja in strokovnjaka ter dobrega čebelarja Antona Janša. Sedaj, ko še vedno v mislih proslavljamo eno najpomembnejših obletnic, 250-letnico rojstva tega velikega moža, je narahlo potrkal sodobni poštiljon na vrata Zvezine

uprave in prinesel dopisnico, naslovljeno na »poštovanog Antona Janša«, čebelarja v Breznici na Gorenjskem. Ker ni bila dostavljiva, jo je poštna uprava kratkomalo izročila nam, kakor skoraj vsako drugo poštno pošiljko s pomanjkljivim naslovom, če le količkaj diši po čebelah.

Omenjeni S. K. naroča pri čebelarju Antonu Janši 15–20 naseljenih kranjčev in hkrati poizveduje po njihovi ceni. »Pošljite jih« — pravi S. K. v svoji dopisnici — »kar po pošti z avionom ali po morskimi poti preko Reke v Črno goro.« Odpisali smo čebelarju S. K., da je njegova dopisnica »malo« prepozno prispela v Breznico, da je čebelar A. J., žal, že umrl, in sicer pred več kot dvesto leti in da smo njegovo naročilo posredovali marljivemu čebelarju Cirilu Jalnu v Rodinah pri Breznici.

Kje je čebelar S. K. staknil Janšev naslov, ne vemo. V zadnjem času se je res veliko govorilo o znamenitem Janšu. Bržkone je tudi on slišal o njem nekaj »divaniti«, a nekam slabo razumel ter zamenjal pretekli čas s sedanjim in dobremu čebelarju Janši hotel priskrbeti tudi »dobro mušterijo«.

Pismo je za sedANJI čas zanimivo, zato ga posredujemo bralcem.

J. W.

NEKAJ GRADIVA K ZGODOVINI NAŠEGA ČEBELARSTVA V DRUGI POLOVICI 18. STOLETJA

LEOPOLD DEBEVC

V svežnju ODAS-a, v katerem se hrani pismo dunajske dvorne pisarne z dne 14. aprila 1775, namenjeno moravskemu guberniju, in katerega prevod je prinesla 8. številka letošnjega Čebelarja na strani 225, se nahaja še drugo pismo podobne oblike in vsebine, napisano isti dan in z isto roko, le da je razločno naslovljeno deželnemu glavarstvu kranjskemu. Za prvo omenjeno pismo izražena domneva, da je bilo namenjeno moravskemu guberniju, se je pokazala pravilna, saj je to razvidno iz zapiska na sklepu v drugačni (slabši) pisavi: »An das K. K. Mähr. Gubernium«, kar sem sprva v naglici bral: »An das K. Kaiserl. Gubernium«. Odprto pa bo ostalo bržkone vprašanje, kako je na Moravsko namenjeno pismo zašlo v Ljubljano, torej prav v nasprotno smer ter se tu pomešalo med spise deželnega glavarstva kranjskega. Kakor vse kaže, je imela dunajska vlada (dvorna pisarna) tiste dni mnogo opravka s pisanjem in razpošiljanjem pisem, med temi tudi s čebelarskim patentom (z dne 8. aprila 1775!) vsem svojim deželam; in znabiti je prav zaradi naglice prišlo do zamenjave pri ekspediciji, če se to ni zgodilo že pri pisanju oziroma prepisovanju ter ga je potem uslužbenec deželnega glavarstva v Ljubljani, na čigar mizi se je pismo znašlo, kratkomalo stlačil med ostale svoje spise in vse skupaj spravil v arhiv. No, to vse nima nobenega pomena za čebelarski razvoj naše dežele, zato si oglejmo raje nekoliko поблиže pismo,¹ namenjeno in pravilno naslovljeno kranjskemu deželnemu glavarstvu v Ljubljani. V prevodu se glasi:

»Od rimske cesarice, kraljevskega apostolskega Veličanstva ogrskega in češkega, nadvojvodinje avstrijske in naše najmilostlivejše gospe — deželnemu glavarstvu v dedni vojvodini Kranjski njena najvišja milost!

Kakšne ukrepe za razširjenje čebelarstva je najvišje Veličanstvo podvzelo v nadvojvodini avstrijski pod Anišo in v mejni grofiji Moravske, se razvidi iz priloženega in za omenjeni deželi razglašenega *patenta* kakor tudi iz navodil mejni grofiji Moravski, o katerih se obveščate ali ki bodo še sledila — vse z namenom, da se tudi pri Vas vsa ta reč zrelo premisli in za primer, če se pri tem pozna potreba za podobno ukrepanje, naj bodo ta navodila obvezna tudi za Vas, da bi se tako tudi za vir naravne pridnosti spravil na stopnjo največje razširjenosti, kar deželo nedvomno, a državo še posebej izrecno za-

¹ ODAS sveženj *Agriculturs Sachen*, Lit B Num 1 Volum 1um *Bienenzucht betreffend*, Acta ab annis 775, 781—782.

nima. In ker je prvi čebelarški učitelj² tukaj na Dunaju iz spisov znanega pokojnega Janša³ izdal splošno ter v praksi preizkušeno navodilo za čebelarjenje, tako se prilaga še 6 izvodov tega dela za tamkajšnjo službeno rabo. Nj. Veličanstvo ostaja z izrazi svoje cesarskokraljevske in nadvojvodske milosti in naklonjenosti.

Pečateno na Dunaju s pečatnikom Nj. Veličanstva
dne 14. aprila v letu 1775.

Podpisa: Blumegen l. r. Pergenstein, l. r.

Pismo je po takratnem običaju bilo primerno preganjeno in zloženo, hkrati tudi ovoj. In na prazni hrbtni strani je v nastalem pravokotniku označen še pošiljatelj in kraj ter datum (torej nekak poštni žig v današnjem smislu!)

Iz Dunaja

10. maja 1775

Iz avstrijsko - češke dvorne pisarne

Dostaviti:

*Deželnemu glavarstvu
Nj. ces. kralj. Veličanstva
v dedni vojvodini Kranjski*

Ljubljana

Št. 790

Prednje pismo dovolj zgovorno in odkrito kaže namere in težnje dunajske dvorne gospode in centralnih uradov po vsestranskem napredku in razširjenju čebelarstva. Račun te gospode je bil kaj preprost! Kmet, ki bi intenzivno čebelaril, bi mnogo laže poravnal svoje davčne obveznosti do države, ki je bila zaradi neprestanih vojn in reform, ki jih je uvajala, prisiljena davke neprestano zviševati.

V pismih se omenja tudi čebelarški patent, izdan teden dni poprej, ki je po svojem pomenu pravcati mejnik v čebelarški zakonodaji. Kaj več o tem drugič!

NAPISI ZA PANJSKE KONČNICE

Novi svet

Od nekdanj se podira svet,
na starem nov gradi se spet.

Kri, kri

Skoz se toči. Če pa razbije
se vrč, kri v novega se zlije.

Koeksistenca

Za roje vse je sladka trata,
le vsak naj najde svoja vrata!

Turčin

Meč kriv, nos kriv in brk vihaj,
najhujši krivi je značaj.

² Mišljen je tu nedvomno Josef Münzberg, Janšev učenec in naslednik.

³ V originalu zopet popačeno »Jantsche«.

Prof. dr. Goetze umrl. 4. aprila 1965 je na svoj rojstni dan umrl v 67. letu po dolgem trpljenju in več operacijah v Bad Godesbergu veliki nemški čebelarški znanstvenik prof. dr. Goetze. Z njim je izgubila čebelarška znanost moža, ki mu dolguje zelo mnogo. Cela vrsta knjig znanstvene in praktične vsebine je bila plod njegovega študija, raziskav in neutrudljivega dela. Predvsem si je pridobil največ zaslug s svojim proučevanjem zunanje oblike različnih čebeljih ras in s študijem o njihovi razširitvi. Prav na njegovih ugotovitvah o odbiri čebel temelji danes vsa praksa današnje vzreje posameznih rodov. Brez odbire in vzreje bi bili danes prepuščeni brezupni mešanici različnih čebeljih ras. To bi bila za nas velika nesreča, saj dobro vemo, da lahko dobimo najboljše čebelje rodove samo s čisto vzrejo in ne iz mešanice vseh mogočih čebeljih rodov. Nismo še prišli do cilja, toda prof. Goetze nam je pokazal pravo pot. Prav gotovo bo on s svojimi ugotovitvami in navodili o odbiri najboljših matic še vedno vplival na nemško in brez dvoma tudi na drugo čebelarstvo še po svoji smrti. Prof. dr. Goetze se je zelo zanimal tudi za našo kranjsko čebelo sivko, ki jo je natančno preiskal in zelo pozitivno ocenil. Bil je tudi pri nas in si jo sam ogledal v različnih predelih naše domovine. V Kočevju je našel takrat čebele z dolgimi rilčki. Našo sivko je močno cenil in s svojimi ocenami potrdil njeno zasluženost veljavo in ugled v svetu. Zato se ga bodo slovenski čebelarji vedno hvaležno spominjali.

E. S.

Kako težke so naše čebele. Dr. P. Martin iz Zoološkega in parazitološkega inštituta v Münchenu priobčuje nekaj zanimivih številok o tem, koliko tehtajo naše čebele. Po Butlerju tehta 280 čebel 28 gramov, torej tehta ena čebela 0,1 grama. Wildman pa poroča, da je ugotovil pri njih težo 0,90 grama in Keys govori o teži 0,097 grama. Ker se zanimajo čebelarji tudi za to, koliko čebel je v posameznem roju in kako težke so, smo se lotili tudi tega proučevanja. Prešteli smo čebele v roju in v izrojencu. Potem smo vsako-

krat nabrali 500 čebel, jih natančno stehtali in tako zračunali celotno število vseh čebel. To smo delali pri osmih rojih. Izračunali smo potem njihovo povprečno težo, ki se je gibala med 0,093 in 0,131 g na čebelo. Povprečna teža vsake čebele v osmih rojih je znašala 0,111 g, pri izrojencih pa 0,095 do 0,125 g. Povprečno je bila težka ena čebela v izrojencu 0,115 g. Pri tem opazimo, da so čebele v izrojencu nekoliko težje kakor v roju, čeprav so rojeve čebele polne medu. Ta razlika v teži gre na račun trovov, ki jih je v izrojencu precej več, v roju pa jih najdemo le redko. Ker je troj dva in polkrat težji kakor delavka, lahko 2000 trovov povprečno težo precej zviša. Presenetljiva je majhna teža čebele delavke, ki tehta samo 0,1 g. To težo pa si velja zapomniti, kajti kadar hočemo zračunati število čebel v posameznem roju, nam bo prišla prav. Roj, ki tehta npr. 5,40 kg ima 34.000 čebel. To pa naši čebelarji že vedo: 10.000 čebel tehta 1 kilogram.

Bienenvater 10/1965 — Ur.

Avstrijski čebelarji so 25. junija t.l. odkrili spominsko ploščo svojemu izredno zaslužnemu in dolgoletnemu predsedniku ing. Emilu Planckhu, in sicer v Zveznem poskusnem zavodu za čebelarstvo na Dunaju. Te slovesnosti so se udeležili najvidnejši predstavniki avstrijske vlade in zastopniki vseh avstrijskih čebelarskih organizacij. Zaslužni predsednik je dolga leta uspešno vodil avstrijsko čebelarsko organizacijo, saj je bil njen predsednik od leta 1935 do 1962. Avstrijska čebelarska organizacija je prav zaradi njegovega vodstva dosegla tako velike uspehe in seveda tudi razumevanje pri zveznih oblasteh.

Bienenvater 10/1965 — Ur.

Inozemski med in huda gniloba. Švicarski čebelarški list Schweizerische Bienenzeitung piše v svoji 10. številki iz leta 1964 tole: »Februarja 1965. leta je neka švicarska firma uvozila večjo količino mehikanskega medu. Bilo je 200 pločevinastih sodov po 300 kg. V isto ladjo

so naložili tudi strupene kemikalije. Na viharni vožnji preko Atlantika se je zlit del kemikalij na sode z medom in poškodoval dva, ki so ju morali potem v Amsterdamu zavariti. Prav zaradi tega je policija v Bernu, ki nadzoruje pristnost živil, zahtevala, da uničijo oba soda medu, ker bi utegnili biti vsebina škodljiva človeškemu zdravju. Neki prevoznik je prevzel en sod in ga enostavno odvrzel v gramozno jamo. Sod se je pri tem razbil in med je iztekel. Otroci so opazili ogromen čebelji roj v tej jami. Okoliški čebelarji pa so bili kaj urni. Hitro so prišli in med pobrali. Toda bilo je že prepozno. 6 tednov pozneje je izbruhnila v bližnji vasi huda gniloba čebelje zalege. V 16 čebelnjakih je obolelo 90 družin. Prepozno je bilo, da bi napravili iz teh družin umetne roje in jih preselili na čisto satje. 70 družin je padlo in 10 čebelnjakov je sedaj popolnoma praznih. Seveda so čebelarji takoj začeli sumiti med v razbitem sodu. Za dokaz so v nekem samotnem gozdu krmili zdrav roj z $\frac{1}{4}$ kg tega sumljivega medu. Že po 9 dneh so lahko opazili prve sumljive znake hude gnilobe. Čez 4 tedne pa je že obolela prav vsa zalega. Ker je bila ta družina popolnoma izolirana in ni imela nobenega starega satja in tudi sicer ni mogla priti v stik z drugimi čebelami, je bilo s tem dokazano, da so se vse čebele okužile s tem inozemskim medom. Podjetje je bilo takoj pripravljeno plačati odškodnino za vseh 90 družin v znesku 12.000 švicarskih frankov (približno 5.500.000 din). Toda škoda zaradi dobre letine, ki so jo imeli leta 1964 v Švici kot že dolga leta prej ne, je bila še večja, da ne računamo tudi na okužbo drugih družin. Tole naj bo svarilo našim čebelarjem, ki se včasih ukvarjajo z mislijo, da bi z inozemskim medom krmili čebele ali z njim pripravljali sladkorno testo. Pravi na koncu omenjeni list.

E. S.

Nekaj zanimivih novic iz znanega ameriškega lista American BEE Journal, št. 8, avgust 1965.

Svetovno tržišče medu. Kot poročajo iz Avstralije, je uvozila Zvezna republika Nemčija od januarja do marca 1965 27.599.000 funtov medu v primerjavi z 20.587.600 funti v istem času leta 1964. Svoj izvoz v to državo so zelo povečale Argentina, Avstralija, Kitajska, Kuba,

Madžarska in Mehika. Uvoz iz Argentine se je povečal od 4.000.000 leta 1964 na 9.000.000 leta 1965, iz Mehike pa za 1.000.000 funtov. Uvoz iz ZDA je bil precej manjši kot prej. Zvezna republika Nemčija pričakuje letos tudi precejšen pridelek domačega medu, ki ga cenijo na 51.000.000 funtov, to je za polovico več kot v obeh prejšnjih letinah. Poročajo, da je bil med doslej med tistimi redkimi artikli, ki niso bili v seznamu oziroma pod kontrolo Evropske gospodarske skupnosti. Kakor pa poroča list »Honey Market News«, ki ga izdaja agrikulturni center ZDA, nameravajo vključiti tudi med v svoje nadzorstvo. Seveda bo treba potem tudi zanj plačevati posebno carino, ki bo znašala 50 % njegove vrednosti.

Sicer pa vse kaže, da na svetovnem mednem trgu ne bo preveč sprememb, kajti cene so se samo nekoliko zvišale. Izvozni pogoji v ZDA torej niso rožnati, ker ne morejo tekmovati s cenami na svetovnem mednem tržišču. To pa jim tudi nič ne pomaga pri cenah na domačem tržišču, kjer so imeli 31. maja letos še vedno 5.509.421 funtov medu iz letine 1964. Zdaj še prav nič ne vedo, kaj bodo storili s tem medom.

Prihodnji XXI. mednarodni čebelarski kongres bo v Združenih državah, in sicer v državi Maryland, ki leži ob Atlantiku. Vse ameriške čebelarske organizacije, čebelarska podjetja in industrija so že pripevala svoja sredstva za začetek priprav.

Zlati časi za čebelarje. Francoski čebelarski list »Abeilles et Fleurs« (Čebele in cvetlice) poroča v svoji junijski številki (1965), da si prizadevajo znanstveniki podaljšati cvetenje akacije tako, da bi cvetela celo leto. List pripominja, da je akacija glavni izvor medicne v Madžarski in Romuniji (in tudi pri nas, op. ur.). Akacijo uporabljajo kot izboren tehnični les, ki je primeren tudi za različne srebro in kolje.

Španija je zelo važna izvoznica medu. Od januarja do novembra 1964 je izvozila 5 milijone funtov medu, za katerega je dobila pol milijona dolarjev. Leta 1965 je izvozila 8,5 milijone funtov in dobila 1.500.000 dolarjev. Skoro polovico njenega izvoza v letu 1965 je šla v Francijo. Zapadna Nemčija in Italija sta na drugem in tretjem mestu. Španija ima po cennitvi iz leta 1964 606.420 panjev.

Znanstvene raziskave medu in njegovih sestavin so trajale na nekem inštitutu v ameriški državi New York precej let. Zdaj so z njimi pri kraju. Z medom so hranili 25 oseb in prišli do zaključkov, da so ogljikovi hidrati najvažnejša sestavina medu in nujno potrebni našemu organizmu. Z medom so hranili tudi laboratorijske živali in prišli tudi pri njih do zelo zanimivih ugotovitev.

To so paše! Poročilo čebelarkega oddelka pri ministrstvu za poljedelstvo Združenih držav pravi, da cenijo pridelek medu v letu 1965 samo od deteljice (Crimson clover) na skupno 4.385.000 funtov. Pridelali so 19 % več kakor leta 1964. To izredno dobro letino pripisujejo ugodnemu vremenu in izredno dobremu prezimljenju čebel.

Argentina je med največjimi izvoznici medu. Svoj izvoz pa namerava še povečati zlasti po devalvaciji svojega pezoja. Cena za tono medu je znašala konec aprila 225 dolarjev — za tono v Buenos Airesu. To je 10 dolarjev ceneje za tono kakor pred devalvacijo. Leta 1964 je izvozila 43 milijonov funtov medu. Imela pa je lani odlično letino. Pridelali so 66 milijonov funtov medu in ga imeli še v rezervi 15 milijonov. Ker se je izvoz tudi pri njih zaustavil, skušajo povečati porabo medu doma.

Nova čebelarska knjiga je izšla v New Yorku pod naslovom »The World of Bees« (Svet čebel). Napisal jo je Coward McCann. Knjiga ima 250 strani in je razdeljena na 14 poglavij. Kritika jo je zelo ugodno ocenila.

Nikar ne pozabimo. Ameriška Zveza za čebelarsko industrijo je prispevala od leta 1945 do 1959 čebelarski organizaciji in ameriškem inštitutu za preiskavo medu 33 milijonov dolarjev. Ta denar so zbrali kot prostovoljni prispevek čebelarjev, in sicer je vsakdo prispeval 1 % od prodanega medu.

Op. ur.

Tudi pri nas bi bilo drugače, ko bi pripevali člani od prodanega medu kak odstotek. O tem se bomo morali čimprej pogovoriti.

Sovražno vedenje čebel proti dodani matici je, kakor poročata Tulpanow in Jenrich v »Pčelovodstvu«, odvisno od tega, kakšna je obrambna reakcija. Glavni vzrok za vzbujanje te reakcije je brezpašje in velika množica pašnih čebel. Stopnja obrambne reakcije poteka ritmično: podnevi je močnejša, ponoči pojema, povzročajo jo pa tudi drugi činitelji, npr. pregledovanje družin, prevažanje in brezmatičnost. Zanimivi so poskusi, kako se zlagata dve ali celo več matic. Sovražno medsebojno vedenje matic je individualno različno. Če dvema spršenima maticama ne dovolimo, da bi druga drugo umorile, s tem da jih ločimo z žično mrežo ali jim žela odstranimo, sovražstvo polagoma preneha, da, lahko celo opazimo, da matici druga drugo pitafa. Če spravimo matici v različne panje in jih čez nekaj časa zopet združimo, se borbe obnovijo, vendar v manjši meri. Če maticama tipalke odrežemo ali jih prevlečemo z lakom, tudi preneha sovražstvo, preneha pa tudi zaleganje. Če nasprotno želu odrežemo konec, to ne vpliva niti na zaleganje niti na parjenje matic.

S. R.

Skrb za čebelarski naraščaj v Nemčiji. »Kaj lahko storimo, da ga pridobimo?« se vprašuje čebelarsko društvo Arnholt. »Poskušati moramo, da navdušimo mladino za čebelarsvo. Potrebno je pa tudi navdušenje in dejavnost starih čebelarjev.« Uprava okrožja je dala v ta namen vsako leto 2000 mark, leta 1964 je dala 4000 mark za pospeševanje čebelarsva. Ta denar se mora porabiti pred vsem za to, da »stari« čebelarji začnejo ponovno čebelariti in da se jim pridružijo novi, mladi čebelarji. Treba je doseči, da pokrajine, ki so sedaj brez čebel, te zopet dobijo, saj jih je povsod dovolj. Tudi ministrska pospeševalna sredstva morajo bolj kakor doslej biti naklonjena mladim začetnikom. Čebelarsko društvo Hamm da vsakemu novemu čebelarju brezplačno eno čebeljo družino — čebelarsko društvo Unna gre še dalje. Vsakemu čebelarju, ki pridobi začetnike, da kot nagrado kilogram satnic, čebelarski novinec pa dobi 25 mark kot pomoč za potrebne nabave. Tudi pri nas bo treba nekaj ukreniti, če bomo hoteli dobiti naraščaj. Kako naj začne danes kdo čebelariti, ko mora dati za en sam nov panj kar 20.000 dinarjev?

Po »Die Bienenzucht« 1964/8. S. R.

SLOVENSKI ČEBELAR OBRAČUN ZA LETO 1964

DOHODKI

Članarina (naročnina) za 5275 izvodov	5.319.950
Prispevki, oglasi itd.	172.000
	Saldo
Dotacija družbe	1.050.197
Skupaj dohodki	6.522.147

STROŠKI

St.	Tisk	Klišeji	Pošta	Ekspedit
1.	567.798	46.380	18.712	7.500
2.	567.798	4.590	19.564	7.000
3.	567.798	15.910	19.920	7.500
4.	378.041	53.550	20.564	8.500
5.	378.041	16.340	20.420	8.800
6.	372.000	7.570	20.436	8.700
7.	254.358	20.440	25.070	8.500
8.	254.350	43.940	20.636	8.500
9.	254.350	8.660	20.660	8.500
10.	254.350	11.570	20.668	8.500
11.	254.350	4.817	20.668	8.500
12.	528.373	18.544	22.668	9.500
	3.951.607	255.456	243.156	100.000 = 4.550.199

Honorarji mesečni neto	312.000
Prispevki (pr. soc.)	91.010
Prispevki Skopju 2%	114.103
Potni stroški	170.000
Uredniški in avtorski honorar	898.575
Drugi upravni stroški	93.856
	1.679.534

REŽIJA

Najemnina — voda	66.000	
Kurjava — razsvetljava	55.603	
Poštnina	28.559	
Bančni stroški	98.810	
Pisarniški material	36.842	
Odpis SČ 1962 — neizterljivo	26.600	312.414
		6.522.147

V Ljubljani, dne 1. aprila 1965.

Računovodja:
Jože Wallas l. r.

Predsednik: Slavko Raič l. r.
Nadzorni odbor ZCDS:

Predsednik ZCDS:
Valentin Benedičič l. r.

IZDATKI IN DOHODKI V LETU 1965

IZDATKI

	Din
1. Honorarji uslužbencev	91.000
2. Prispevki od honorarjev	33.670
3. Operativni izdatki	582.893
4. Režijski izdatki	558.558
5. Potni stroški	416.548
6. Stroški sej in zborov	331.294
7. Pravdni stroški	20.560
8. Vzdrževanje inventarja	47.688
9. Zavarovanje	16.488
10. Revija Slovenski čebelar	6.522.147
11. Nabava literature	68.200
12. Reprerentanca	15.040
13. Tečaji	48.970
14. Odpisi inventarja	112.150
15. Odpisi posojil in terjatev	622.138
Skupaj	9.487.144

DOHODKI

1. Obresti posojil in hranilne vloge	556.557
2. Najemnina	499.415
3. Odškodnina za poslopje	402.090
4. Slovenski čebelar (članarina, oglasi, prispevki)	5.491.950
5. Razni dohodki	514.050
6. Dotacije	1.745.620
7. Izguba	479.462
Skupaj	9.487.144

Računovodja:
Jože Wallas l. r.

Predsednik nadzornega odbora:
Slavko Raič l. r.

Predsednik ZČDS:
Valentin Benedičič l. r.

PREMOŽENJSKO STANJE

A K T I V A

	Din
1. Osnovna sredstva	10.995.150
2. Drobni inventar	1.104.096
3. Blagajna glavna	19.624
4. Blagajna ročna	5.977
5. Ziro račun (SDK)	3.506.358
6. Hranilna vloga (Mestna hranilnica ljubljanska)	4.756.387
7. Obveznice za Skopje	100.000
8. Dolžniki (popis)	8.581.121
9. Posojilo (S. O. Ljubljana-Vič-Rudnik)	4.550.000
10. Zaloga knjig in blaga (popis)	3.803.520
Skupaj	52.200.215

P A S I V A

1. Upniki (predplačila Slov. čebelar)	308.560
2. Rezervni skladi	31.891.653
Skupaj	32.200.213

V Ljubljani, dne 15. aprila 1965.

Računovodja:
Jože Wallas l. r.

Predsednik ZČDS:
Valentin Benedičič l. r.

Nadzorni odbor je pregledal poslovanje blagajne in računovodstvo 9. aprila leta 1965.

Predsednik:
Slavko Raič l. r.

SEJA IZVRŠNEGA ODBORA DNE 5. AVGUSTA 1965

Predsednik poroča: Čebelarstvo Litija je na svojem terenu izvršilo popis čebelarstva in ves popisni material izročilo Zvezi. Glede kupljenih prostorov homo začeli proti Grči bolj odločno nastopati. Vse predmete, ki smo jih kupili na Vrhniki, je predsednik poslal v čebelarški muzej v Radovljici.

Pismo tov. Bukovca smo izročili tov. Slandru. Ta naj bi se pozanimal tudi glede predmeta iz Janševe zapuščine, ki jih je bil verjetno zbral pokojni Perc iz Celja.

Koroški čebelarji so nas obvestili, da bodo prišli 15. avgusta na proslavo otvoritve obnovljenega Janševega čebelnjaka. Tudi predsednik Avstrijske čebelarke zveze na Dunaju g. A. Tropper nas je obvestil, da se bo udeležil te proslave. Izleta na mednarodni kongres v Bukarešti ne bo, ker je premalo prijavitelcev.

Za predsednika Benedičiča in urednika prof. Senegačnika, ki se bosta udeležila mednarodnega čebelarskega kongresa v Bukarešti, bo preskrbel devize Medeks. Upraviteljica osnovne šole v Tomišlju prosi Zvezo za denarno ali gmotno pomoč za zgraditev čebelnjaka za tamkajšnji čebelarški krožek osnovne šole. Sklenili smo, da bomo razpravljali o tem drugo leto spomladi.

Republiški sekretariat za gospodarstvo nam je poslal na vpogled osnutek zakona o varstvu rastlin pred boleznimi in škodljivci, da dodamo morebitne pripombe in popravke. Pripombe smo poslali.

Tehnični eksperimentalni čebelarški inštitut iz Torina v Italiji nas je pisмено zabil, da bi medsebojno zamenjavali čebelarske liste. Ponudbo smo sprejeli. Peter Močnik iz Maribora nas je obvestil, da se je v obmejnih krajih od Mežiške preko Dravske doline vzhodno od Maribora pojavila pršica. O tej zadevi smo pisмено obvestili Republiški sekretariat za gospodarstvo. Predsednik je predlagal, da se bomo o tej zadevi pogovorili z avstrijskimi čebelarji, ki bodo prišli na proslavo otvoritve Janševega čebelnjaka.

Predsednik omenja, da bo po prihodu iz Bukarešte sklical sejo upravnega odbora, da se pogovorimo o novonastalem

položaju. Tov. Verbič predlaga, da bi prosili upravo Triglavske tiskarne, naj daruje ob proslavi otvoritve Janševega čebelnjaka 500 izvodov Slovenskega čebelarja, ki so namenjeni za propagando. To bosta uredila predsednik in tov. Verbič.

Predsednik poroča nadalje, da je letos na več krajih odpovedala čebelja paša. Zato se cene medu vrtijo okoli 700 do 800 din za kg. Medeks kupuje sedaj vse vrste medu z akontacijo. Za gozdni med (smrekov in hojev je cena 500 din, za vse druge medove pa 400 din). Če se bo cena dvignila, kar je pričakovati v mesecu oktobru, bo Medeks izplačal razliko na akontacijo. Medeks je zvišal cene čebelarskega pribora samo v višini pribitka prometnega davka. Odbor sklene, da naprosimo Medeks, zvišati cene medu, za koliko namerava zvišati cene medu.

Tajnik predlaga, da bi šla po prihodu predsednika Benedičiča iz Bukarešte deputacija k predsedniku skupščine tov. Mačku in ga prosila za odgovor na javno pismo ter mu pojasnila naše delovanje. Odbor je pristal na to, da oddamo prostor na dvorišču v najem za garažo.

OB 80-LETNICI FRANCA VADNALA

Dne 15. septembra letos je praznoval znani kulturni in prosvetni ter društveni delavec upokojeni šolski upravitelj tovariš Franc Vadnal iz Dobove 80-letnico svojega rojstva. Ob tej priložnosti so se ga spomnili mnogi njegovi nekdanji učenci, prijatelji in znanci. Na predvečer so mu njegovi nekdanji pevci iz Dobove zapeli podoknico, šola v Dobovi, kjer je poučeval dolga leta in tudi dočakal zasluženi pokoj, pa mu je pod vodstvom upravitelja tovariša Franca Vučanjka in učiteljstva priredila lep sprejem. Pa tudi mi se ga moramo spomniti, saj je bil od rane mladosti vnet čebelar, ustanovitelj čebelarske družine v Dobovi in še danes vneto čebelari kljub starosti in boleznim zadnjih dni. Za svoje delo v čebelarstvu je prejel tri odlikovanja, in sicer leta 1912 v Celju, leta 1916 v Ljubljani, lani pa je prejel najvišje odlikovanje — red Antona Janše I. stopnje.

Rodil se je 13. septembra 1885 v Borovnici pri Ljubljani. Najprej je obiskoval klasično gimnazijo, nato pa učiteljske v Ljubljani. Prvo njegovo službeno mesto ga je zaneslo v Spodnje Posavje, kjer je razen let med drugo svetovno vojno, ko je

zbežal v Zagreb, preživel vse svoje plodnosno in bogato življenje. Vodil je pevske zборе, ustanavljal društva, aktivno sodeloval pri vseh kulturnih in društvenih organizacijah in je še sedaj član občinskega Rdečega križa v Brežicah. Ustanovil je knjižnico v Dobovi in jo tudi

vodil še do lani. Zelimo mu čimprejšnje okrevanje in še vrsto let sodelovanja na vseh področjih, kjer se je udeleževal doslej. Vse svoje življenje je bil priden in delaven kot čebelica, ki jo vedno nosi na svojem suknjiču kot znak slovenskega čebelarja.

Damjan Vahen

SPET ENA IZ NASIH VRST

Med čebelarji najdeš vse mogoče ljude. Večina izmed njih ti bo odkritosrčno povedala, kako čebelarji in kako dosega uspehe. Na žalost pa med njimi niso vsi taki. Imamo tudi skrivnostnike, ki ti

zlepa ne povedo ničesar. Navidezno znanje in učenost skrbno varujejo in se prav zato kar se da močno zavijajo v svoje skrivnosti. Eni pravijo, da jih ne bodo nikoli razodeli drugim, raje jih poneso s seboj v grob. Drugi so širokogrudnejši in izjavljajo, da še ni prišel čas, da bi lahko zvedeli za njihove skrivnosti ukaželjni slovenski čebelarji. No, tretji pa so pripravljene prodati svoje skrivnosti za dobre denarje. Med te zadnje sodi tudi čebelar Lipe, ki ga po tem dobro poznajo vsi čebelarski tovariši.

Zadnjič sta se srečala Lipe in dobrodušni čebelar Miha, ki ima svoje srce na dlani. Vsakomur z veseljem razkaže svoje čebelarstvo in mu tudi vse pove, kar ve in česar tudi ne ve o čebelah. Učeni Lipe ga je takole pobaral: »Hej, Miha, kako si čebelaril lani? Sem slišal, da si na prevozih skoraj vse svoje panje zadušil!« Osupli Miha mu je hitro povedal, da ni izgubil niti ene čebele. Odkar prevaža samo s tovornjakom in še to le ponoči, gre vse gladko od rok. Lipe se mu je škodoželjno nasmejal in nadaljeval: »Ej, le ne taji in ne laži! Poglej, jaz lahko vozim čebele v največji vročini tudi po več dni in niti enega panja ne zadušim.« Radovedni Miha ga je nezaupljivo pogledal, potem pa ga vprašal: »No, Lipe, povej nam, kako se taki stvari streže, da bomo še mi vozili čebele več dni v najhujši vročini in jih ne bomo zadušili!« »Ej, ljubček moj«, odvrne Lipe, »ta stvar pa ni kar tako za vsakega. Dvajset tisočakov mi takoj položi na roko, pa boš zvedel. Če pa hočeš vedeti še to, kje bo drugo leto medilo, pa primakni še deset jurčkov. Tule (pri tem se je Lipe potrepeljal po vedno prazni denarnici v prsnem žepu), so že natančni podatki o tem!«

V Miha je ob tolikšnem tovarštvu modrega Lipeta vse zavrelo. Najraje bi mu dve ali tri primazal. Pa se je premagal in Lipetu zafrkljivo odgovoril: »Če je tako, dragi Lipe, mi pa le pojasni, zakaj se ti je zadušilo na lanskem prevozu v Bačko nekaj panjev, v drugih pa si imel kar za cel klobuk mrtvih čebel. Zakaj nisi pomagal sebi, če imaš tako čudodelno zdravilo za druge? In kako to, da so tvoje posode za med vedno prazne, če veš že vnaprej, kje bo medilo? Kar obdrži svoje skrivnosti in tako učenost zase, jaz pa bom svoje jurje!«

OPOZORILO VSEM ČEBELARSKIM DRUŠTVOM IN DRUŽINAM

V zadnjem času se širijo govornice o obdavčenju čebelarjev na dohodek od čebelarstva. Tudi Pčelar, glasilo društva čebelarjev SR Srbije, je objavil v 9. in 10. številki, ki smo jo prejeli pred nekaj dnevi, daljši članek o davčni oprostitvi čebelarjev-kmetov in o prizadevanju čebelarske organizacije, da bi bili oproščeni plačila davka na dohodek od čebel tudi čebelarji-nekmetje. Pri tem navaja, da lahko izdajo občinske skupščine v smislu določb 18. člena Temelnjega zakona o prispevkih in davkih občanov (Ur. list SFRJ, št. 32/64) odlok o oprostitvi davka na dohodek od čebel tudi za čebelarje-nekmete.

V zadevnih predpisih, to je v Temelnjem zakonu o prispevkih in davkih občanov (Ur. list SRS, št. 37/64) nismo mogli zaslediti nič takega, kar navaja Pčelar in kar bi opravičevalo bojazen čebelarjev glede obdavčenja.

V želji, da bi se ta zadeva razčistila, smo se obrnili osebno na pristojni republiški organ za finance. Priložili smo mu navedeni članek iz Pčelara in ga prosili za pojasnilo. Pojasnil je, da je glede obdavčenja dohodka od čebel, v kolikor ne gre za poklicne čebelarje, odločilen 77. člen navedenega temeljnega zakona, po katerem se z republiškim zakonom določi plačevanje prispevka od postranskih kmetijskih dejavnosti, ki niso zajete v katastrskem dohodku. Dalje je izjavil, da tudi sicer ni v slovenski finančni politiki nobenih teženj za tem, da bi obdavčili čebelarstva, kjer gojijo čebele v glavnem kot postransko kmetijsko dejavnost zaradi rekreacije. V republiškem zakonu je navedena v 7. točki 75. člena kot postranska kmetijska dejavnost v smislu 77. člena zveznega temeljnega zakona le prevoznništvo. Torej ni ta čas še nobene konkretne zakonske določbe za obdavčenje »dohodka« od čebel. Poklicnih čebelarjev pa v Sloveniji na splošno nimamo.

Preteklo leto je poskusila neka občinska skupščina na Štajerskem obdavčiti čebelarstvo, pa je po pojasnilu naše najbližje čebelarske organizacije o stanju čebelarstva v območju občine to namero nato takoj opustila. Ker se lahko zgodi, da bi tudi letos poskusila kaka občinska skupščina napraviti kaj takega, opozarjamo čebelarska društva, naj v takih primerih takoj posredujejo pri občinskih skupščinah. Zvezi naj čimprej dostavijo konkretne podatke, da bomo mogli takoj

posredovati* pri pristojnem republiškem finančnem organu, s katerim smo se o tem že sporazumeli.

Nekateri očitajo Zvezi, da ni bilo pametno, ker smo vpeljali točen popis in kartoteko čebelarstev, češ da imajo sedaj organi družbeno-političnih skupnosti na razpolago vse podatke o naših čebelarstvih in jih tako lahko uporabijo tudi za obdavčitev. Zveza in tudi razgledana vodstva čebelarskih društev pa sodijo o teh stvareh drugače. S popisom smo pravzaprav končno le ugotovili dejansko stanje našega čebelarstva, ki ni razveseljivo in tudi ne obetajoče. Danes točno vemo, koliko čebel imamo premalo za boljše kmetijsko proizvodnjo itd. Točen popis čebelarstev je naše najmočnejše orožje v borbi za čebelarske pravice in seveda tudi proti morebitnim nespametnim posegom v čebelarstvo, k čemur sodi predvsem vsakršna nesmiselna obdavčitev.

Valentin Benedičič

ČEBELARSKIM DRUŠTVOM IN DRUŽINAM

Zveza čebelarskih društev bo razposlala prihodnje dni vsem družinam in društvom brez družin sezname članstva, ki naj jih izpolnijo v vseh rubrikah kar najbolj natančno. Priimke naj vpišejo po abecednem redu vsaj s tiskanimi črkami. Zaradi površno vpisanih priimkov in naslovov nastajajo zelo neprijetne pomote. V rubriki »Opombe« navedite pri vsakem novem članu, da je nov. V isto rubriko vpišite tudi funkcije članov (samo predsednik, tajnik in blagajnik). Ob zaključku seznama pripišite, na koga naj naslavljamo družinsko oziroma društveno pošto in imena tistih, ki so izstopili ter ne bodo več člani naše organizacije v letu 1966.

Najpozneje do 15. decembra naj pošljejo družine po en izvod tako izpolnjenih seznamov neposredno Zvezi, en izvod svojemu nadrejenemu društvu, en izvod pa naj obdrže za lastno uporabo.

KUPIM

nekaj dobro ohranjenih AZ-panjev na 10 satov. France Vrečko, Stara vas, pošta Krško.

PRODAM

dobro ohranjeno čebelarsko tehtnico za pod panj. Marija Robida, Ljubljana, Koroška c. št. 18/II-levo.